

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI ZAŘÍZENÍ

Školní rok 2020/2021

DĚTSKÝ DOMOV SE ŠKOLOU, STŘEDISKO
VÝCHOVNÉ PÉČE A ZÁKLADNÍ ŠKOLA CHRUDIM

Dětský domov se školou
SVP a ZŠ Chrudim,
Čáslavská 624
537 01 Chrudim IV

ČNB
č. ú: 000-2434531/0710

IČO: 601 03 264
Reg: ZL č. j. 33 514/05-25
ze dne 1. 12. 2005

Tel.: 466 251 799
e-mail: dds-chrudim@dds-chrudim.cz
www.dds-chrudim.cz

Výroční zpráva zařízení byla projednána a schválena Školskou radou
dne 15. 10. 2021

Obsah

1.	Základní údaje o školském zařízení	6
2.	Charakteristika zařízení	7
2.1.	Přehled oborů vzdělávání	7
2.1.1.	Základní škola	7
2.1.2.	Dětský domov se školou	7
2.1.3.	Středisko výchovné péče	7
3.	Údaje o přijatých a propuštěných klientech	8
3.1.	DDŠ Chrudim	8
3.2.	VLO Přestavlky	8
4.	Údaje o výsledcích vzdělávání	10
4.1.	DDŠ Chrudim	10
4.1.1.	Učební plány DDŠ Chrudim	11
4.1.2.	Souhrnná statistika tříd	12
4.1.3.	Plnění povinné školní docházky mimo zařízení	13
4.2.	VLO Přestavlky	13
4.2.1.	Učební plány VLO Přestavlky 2020/2021	14
4.2.2.	Výsledky vzdělávání – souhrnná statistika tříd	15
4.2.3.	Plnění povinné školní docházky mimo zařízení	16
5.	Minimální preventivní program	17
5.1.	Vyhodnocení Preventivního programu DDŠ Chrudim	17
5.1.1.	Aktivity v rámci Školního preventivního programu 2020/2021	17
5.2.	Vyhodnocení Preventivního programu VLO Přestavlky	19
6.	Hodnocení EVVO 2020–2021	21
6.1.	Vyhodnocení EVVO DDŠ Chrudim	21
6.2.	Vyhodnocení EVVO VLO Přestavlky	22
7.	Údaje o výsledcích ve výchovné činnosti zařízení	27
7.1.	DDŠ Chrudim	27
7.1.1.	Aktivity zaměřené na sportovní činnosti	28
7.1.2.	Aktivity zaměřené na kulturní, umělecké, terapeutické činnosti	29
7.1.3.	Aktivity zaměřené na oblast pracovní činnosti	30

7.1.4.	Aktivity zaměřené na spolupráci s rodinou	30
7.1.5.	Aktivity probíhající v rámci spolupráce s dalšími organizacemi	30
7.1.6.	Táborové aktivity v době letních prázdnin	31
7.1.7.	Další akce a prezentace na veřejnosti	32
7.2.	VLO Přestavlky	33
7.2.1.	Spolupráce s rodinami dětí	34
7.2.2.	Vzdělávací, volnočasové a zájmové aktivity	34
7.2.3.	Letní aktivity	35
8.	Statistika útěků ve školním roce 2020/2021	36
8.1.	Chrudim	36
8.2.	VLO Přestavlky	36
9.	Terapeutická péče	36
9.1.	Terapeutická péče v DDS Chrudim	36
9.2.	Terapeutická péče ve VLO	37
10.	Zdravotní péče	38
10.1.	Zdravotní péče v DDS Chrudim	38
10.2.	Zdravotní péče v VLO Přestavlky	39
11.	Výsledky činnosti Střediska výchovné péče Archa	40
11.1.	Přístupy, programy a jejich realizace	41
11.1.1.	Individuální práce s klientem a jeho rodinou.	41
11.1.2.	Skupinová činnost s klienty	42
11.1.3.	Práce se třídními kolektivy	42
11.1.4.	Spolupráce s učiteli na školách	43
11.1.5.	VTI, tj. videotrénink interakcí v rodině, ve škole	43
11.1.6.	Metoda FI a program "TYGR"	43
11.1.7.	Jednorázové konzultace a poradenství	44
11.1.8.	Přednášky, besedy, stáže	44
11.1.9.	Spolupráce s ostatními institucemi	44
12.	Spolupráce s ostatními institucemi	45
12.1.	Poděkování Armádě České republiky	45
13.	Údaje o dalším vzdělávání zaměstnanců	46

14.	Výsledky inspekční a kontrolní činnosti	46
15.	Podávání informací a řešení stížností	46
16.	Zpráva o hospodaření zařízení	47
16.1.	Bilance příjmů a výdajů	47
16.2.	Tvorba hospodářského výsledku a plnění závazných ukazatelů	48
16.3.	Plnění závazných ukazatelů:	48
16.4.	Jiná činnost a další mimorozpočtové zdroje	49
16.5.	Péče o spravovaný majetek	49
16.6.	Použití účelových prostředků	49
16.7.	Stav pohledávek	49
16.8.	Peněžní fondy a jejich krytí	50
16.9.	Údaje o zapojení školy do rozvojových a mezinárodních programů	50
16.10.	Údaje o zapojení školy do dalšího vzdělávání v rámci celoživotního učení	51
16.11.	Údaje o předložených a zařízením realizovaných projektech financovaných z cizích zdrojů	51

1. Základní údaje o školském zařízení

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola, Chrudim, Čáslavská 624

Sídlo ředitelství:

Čáslavská 624, 537 01 Chrudim VI.

Odloučená pracoviště:

Přestavky 2, 538 62 Hrochův Týnec – Výchovně léčebné oddělení (dále VLO)

Školní náměstí 11, 537 01 Chrudim 2 – Středisko výchovné péče ARCHA (dále SVP)

Zřizovatel:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 01 Praha 1

Vedení zařízení:

PhDr. Lenka Kábelová – ředitelka zařízení

Mgr. Dana Bačkovská – statutární zástupkyně ředitelky, vedoucí DDŠ Chrudim

Mgr. Iva Zikmundová – zástupkyně ředitelky, vedoucí VLO do 13. 4. 2021

Mgr. Martina Malečková – vedoucí SVP Archa

Adresa pro dálkový přístup:

ID datové schránky: 7spdkjv

dds-chrudim@dds-chrudim.cz

www.dds-chrudim.cz

www.archa-chrudim.cz

2. Charakteristika zařízení

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola v Chrudimi je právním subjektem zřízeným MŠMT zřizovací listinou, č. j. 27 696/92-26 a změnou zřizovací listiny – č. j. 23 323/10-25 s platností od 1. 9. 2010.

Do rejstříku škol a školských zařízení byl DDS, SVP a ZŠ zařazen rozhodnutím č. j. 24 234/2010-21 ke dni 24. 9. 2010.

Zařízení má dlouholetou historii v místě svého vzniku, v Hrochově Týnci, již od roku 1949. V Chrudimi, Čáslavská 624, působí DDS od 1. 9. 2010.

2.1. Přehled oborů vzdělávání

Součástí našeho zařízení je základní škola, která poskytuje základní vzdělávání dětem se závažnými poruchami chování podle §3 odst1, zákona č. 109/2002 Sb. Celková kapacita je 72 žáků.

2.1.1. Základní škola

Škola v Chrudimi je umístěna ve dvou patrech hlavní budovy. Výuka byla organizována do pěti tříd.

Třídy základní školy pracoviště VLO Přestavlky jsou v přízemí a prvním patře objektu. Organizace školy byla realizována ve čtyřech třídách.

Ve školním roce 2020/2021 se vyučovalo podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání č. j. 231/09-1 Cesta do života bez úprav i s úpravami obsahu vzdělávání (minimální výstupy).

2.1.2. Dětský domov se školou

Školské zařízení podle §7 odst. 5 školského zákona č. 561/2004 Sb., které podle zákona č. 109/2002 Sb. zajišťuje péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, nebo uloženou ochrannou výchovou. Celková kapacita 72 klientů.

2.1.3. Středisko výchovné péče

Školské zařízení poskytuje ambulantní preventivně výchovnou péči, speciálně pedagogické a psychologické služby dětem s rizikem poruch chování nebo rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji, u nichž není nařízena ústavní výchova, osobám odpovědným za výchovu a pedagogickým pracovníkům podle §16 zákona č. 109/2002 Sb.

3. Údaje o přijatých a propuštěných klientech

3.1. DDŠ Chrudim

Počet přijatých dětí do DDŠ Chrudim ve školním roce 2020/2021:

Přijato celkem: 19 klientů (z toho: 14 x rozsudek o nařízení ústavní výchovy – ÚV, 5x usnesení o předběžném opatření – PO)

Počet klientů	Na základě	Ročník školní docházky
2	2x ÚV	5. / 5. ŠD
1	ÚV	6. / 6. ŠD
1	PO	6. / 7. ŠD
3	3x ÚV	7. / 7. ŠD
4	4x ÚV	7. / 8. ŠD
5	3x ÚV, 2 PO	8. / 8. ŠD
1	PO	8. / 9. ŠD
2	1x ÚV, 1x PO	9. / 9. ŠD

Propuštění klienti DDŠ Chrudim ve školním roce 2020/2021

Přemístěno a propuštěno: celkem 13 klientů

Počet klientů	Kam	Důvod
4	propuštění do rodiny	zrušení, ukončení ÚV
2	přemístění do DDÚ	uložena ochranná výchova
6	přemístění do VÚ	příprava na povolání
1	přemístění do VÚ	výchovné problémy

Z důvodů ukončení povinné školní docházky, trestné činnosti a výchovných problémů bylo přemístěno do zařízení pro výkon ústavní výchovy celkem 9 klientů

DDÚ Brno Hlinky	2 x
VÚ Kutná Hora	2 x
VÚ Olešnice	2 x
VÚ Husův domov	1 x
VÚ Žulová	1 x
VÚ Ostrava Hrabůvka	1 x

3.2. VLO Přestavky

Počet přijatých dětí do výchovně léčebného oddělení (VLO) ve školním roce 2020/2021

Přijato celkem: 5 dětí (z toho: 1x rozsudek o nařízení ústavní výchovy – ÚV, 4x usnesení o předběžném opatření – PO)

Počet klientů	Na základě	Ročník/rok školní docházky
1	PO	1. / 1 ŠD
1	PO	2. / 2. ŠD
1	PO	2. / 2. ŠD
1	PO	6. / 6. ŠD
1	ÚV	3. / 3. ŠD

Propuštění klienti VLO Přestavlky ve školním roce 2020/2021:

Propuštěno a přemístěno: celkem 7 dětí

Počet klientů	Kam	Důvod
3	přemístění do DDŠ	Umístění do vrstevnické skupiny
1	přemístění do DD	Socializace
3	propuštění do rodiny	ukončení ÚV

Přemístění dětí bylo realizováno do následujících zařízení:

DDŠ Kostelec nad Orlicí	1 x
DD Dolní Čermná	1 x
DDŠ a VÚ Moravský Krumlov	1 x
DDŠ Chrudim	1 x

4. Údaje o výsledcích vzdělávání

4.1. DDŠ Chrudim

Ve školním roce 2020/2021 se v ZŠ Chrudim v prvním pololetí vyučovalo v 5 třídách. Ve 2. pololetí byl z kapacitních důvodů zvýšen počet tříd na šest. Žáci byli vzděláváni podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání č. j. 231/09-I bez úprav i s úpravami obsahu vzdělávání (minimální výstupy).

Vzdělávání žáků probíhalo v souladu se ŠVP ZV, s individuálními vzdělávacími plány žáků a s programem rozvoje osobnosti dítěte. Žáci byli vedeni k vědomému osvojování si vědomostí, dovedností a návyků, které by se měly stát součástí jejich bytí a společenského uplatnění. Učitelé se zaměřovali na vzájemnou společensky přijatelnou interakci dětí k dospělým, ale i k vrstevníkům, rozvoj komunikačních schopností, budování přiměřeného sebevědomí, zvládnutí svých emocí a rozvíjení volných vlastností. Zároveň se snažili naučit žáky praktickým dovednostem (např. v oblasti pracovních činností), které žáci budou moct uplatnit v běžném civilním životě.

Výuku ve školním roce 2020/2021 zkomplikoval nepříznivý vývoj epidemie Covid 19, kdy onemocněla nejen řada pedagogů, ale nakazila se i část dětí. Z tohoto důvodu jsme přistoupili k oddělenému vyučování v prostorách ubytovny. V období největší absence pedagogů jsme využili i výpomoci členů Armády ČR. Po zlepšení situace se výuka přesunula zpět do školních prostor.

Po celý školní rok probíhala výuka za zpřísněných hygienických podmínek. Kromě adaptačního kurzu se žáci neúčastnili žádných tradičních hromadných kulturních či sportovních akcí. Při vyučování i mimo něj pedagogové a žáci nosili respirátory a byl kladen velký důraz na dodržování veškerých hygienických opatření. Do výuky byly implementovány nařízené změny formy vzdělávání pro zlepšení epidemické situace (zákaz zpěvu, omezení pohybových aktivit, úprava rozvrhu hodin dle dělení výdeje obědů apod.)

Díky systematické spolupráci asistentů s vyučujícími a jejich kreativitě byla žákům s diagnostikovanými minimálními výstupy ze ŠVP poskytována požadovaná péče. Při výuce byly zohledňovány individuality žáků a jejich speciální vzdělávací potřeby.

Rozmístění jednotlivých učeben ZŠ Chrudim dostatečně vyhovovalo výuce s uplatňováním individuálních forem učebního i výchovného procesu. Jednotlivé ročníky ve třídách byly spojovány s přihlédnutím k individualitě žáků. Byla v dostatečné míře využívána počítačová učebna, třída s dataprojektorem a žákovská knihovna. V přízemí byly k dispozici tři specializované praktické dílny. Tvořivá dílna sloužila hlavně k výtvarným činnostem, žákovská dílna pro práci s kovem, dřevem a jinými materiály a v neposlední řadě i cvičná kuchyňka pro nácvik přípravy pokrmů. Pěstitelské dovednosti žáci získávali při práci na přilehlém pozemku, na kterém se nachází i skleník.

Velká pozornost byla věnována volbě povolání pro vycházející žáky. Vzhledem k zákazu návštěv nejen středních škol a učilišť, ale i tradiční Burzy škol či projektu KÚ Pardubického kraje „Technohrátky“, bylo nutné využít ve zvýšené míře prezentací a individuálních pohovorů.

Projekty zaměřené na sport

- Podzimní přebory ve vybíjené a fotbalu v Hamru na Jezeře
- sportovní odpoledne

Aktivity zaměřené na výchovu k povolání:

- pracovní činnosti, práce na pozemku, ruční dílny, vaření
- vánoční dílny (tradice a vánoční zvyky)

Vzdělávání žáků bylo podporováno také besedami a dalšími aktivitami propojenými s minimálně preventivním programem:

- Čarodějný den
- návštěva NKP Ležáky
- Prospe - klima třídy

4.1.1. Učební plány DDŠ Chrudim**ŠVP pro ZV ZŠ**

II. STUPEŇ	5.	6.	7.	8.	9.
Český jazyk	7	5	4	5	5
Anglický jazyk	3	3	5	5	5
Matematika	5	5	5	5	5
Informatika	1	1	0	0	0
Chemie	0	0	0	1	2
Fyzika	0	2	2	2	2
Přírodopis/Přírodověda	2	2	2	2	2
Zeměpis/Vlastivěda	1	2	2	2	2
Dějepis	0	2	2	2	2
Občanská výchova	0	1	1	1	1
Hudební výchova	1	1	1	1	1
Výtvarná výchova	2	2	2	1	1
Pracovní činnosti	2	1	1	1	2
Tělesná výchova	2	2	2	2	2
Výchova ke zdraví	0	0	1	1	0
Celková časová dotace	26	29	30	31	32

4.1.2. Souhrnná statistika tříd

I. pololetí školního roku 2020/2021

Třída	Ročník	Počet žáků	z toho hodnocení				Snížená známka z chování	Absence na žáka na třídu omluvená / neomluvená
			V	P	5	N		
I. A	6. ZŠ + MV	7	1	5	0	1	3	29,5/68,1
II. A	7. ZŠ + MV	8	0	6	0	1	2	77,2/0
III. A	8. ZŠ	7	0	5	2	0	4	53,7/68,1
IV. A	8. ZŠ + MV	8	0	4	3	1	6	62,5/66,0
V. A	9. ZŠ	5	1	3	1	0	1	64,0/31,0

II. pololetí školního roku 2020/2021

Třída	Ročník	Počet žáků	z toho hodnocení				Snížená známka z chování	Absence na žáka na třídu omluvená / neomluvená
			V	P	5	N		
I. A	6. ZŠ + MV	7	2	4	1	0	4	35,2/73,5
II. A	7. ZŠ	5	2	2	1	0	3	65,2/42,0
III. A	8. ZŠ	8	0	6	1	1	4	41,8/111,7
IV. A	8. ZŠ + MV	9	0	7	2	0	6	30,4/75,6
V. A	9. ZŠ, 5. ZŠ, 5. ZŠ MV	9	1	6	1	1	3	47,3/8,0
VI. A	7. ZŠ + MV	4	0	3	1	0	3	87,5/96,0

4.1.3. Plnění povinné školní docházky mimo zařízení

Celkem 2 žáci plnili povinnou školní docházku mimo zařízení. Jeden žák navštěvoval ZŠ Školní náměstí v Chrudimi, ale pouze do konce 1. pololetí. Docházku do civilní školy mu znemožnila distanční výuka, která byla nad jeho možnosti. Jelikož se jedná o chlapce se specifickými poruchami učení, pro kterého je interakce s pedagogem a získávání okamžité zpětné vazby klíčová pro osobní rozvoj, přestoupil od 2. pololetí do školy při DDŠ.

Další chlapec navštěvoval Speciální základní školu v Chrudimi do dne 5. 1. 2021, kdy byl z rozhodnutí soudu přemístěn do VÚ Husův Domov.

4.2. VLO Přestavky

Výuka ve školním roce 2020/2021 probíhala ve třech a ve druhém pololetí ve čtyřech kmenových třídách. Žáci byli vzděláváni podle vzdělávacího programu – Školní vzdělávací program Cesta do života č. j. 231/09-I bez úprav i s úpravami obsahu vzdělávání (minimální výstupy). Naplněnost tříd se v tomto školním roce pohybovala v rozmezí 4–6 žáků.

Škola si během celého školního roku stanovovala takové cíle, aby byla místem, kde žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení a pozitivnímu přístupu ke vzdělávání. Učitelé vedli žáky k pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Pedagogové ve všech ohledech respektovali věková a osobnostní specifika žáků, jejich speciální vzdělávací potřeby a pedagogicko-psychologické či didaktické zásady edukativního procesu. Učitelé celý školní rok spolupracovali s asistenty pedagoga. Někteří žáci se vzdělávali podle IVP, které vyplývalo z doporučení PPP. Ve všech předmětech byla výuka v souladu s učebními osnovami a byly rozvíjeny klíčové kompetence.

Do výuky byly zařazovány relaxační chvílky, různé hry, kvízy na odlehčení. Současně u žáků byla vhodnými metodami a nácvikem posilována pozornost. Důležitým cílem naší školy byla podpora žáků ve vzdělávání, vytvářet pocit bezpečí ve školním prostředí, možnost pozitivního prožívání, získávání zdravého sebevědomí, rozvoj kritického myšlení a schopnosti sebehodnocení. Podstatným cílem naší školy bylo i aktivně předcházet projevům agrese mezi žáky a vytvářet pozitivní emoční klima ve škole. V průběhu vzdělávání třídní učitelé vypracovávali individuální program rozvoje osobnosti dítěte (PROD). Prioritou při vypracovávání PRODu byla motivace žáků k učení, ke školním a pracovním návykům, rozvíjeno estetické cítění. Závěry a vyhodnocení probíhaly čtvrtletně.

Obě pololetí byla ovlivněna mimořádným opatřením v souvislosti s epidemií koronaviru a vyhlášenou karanténou v zařízení. Výuka probíhala dvěma způsoby. Žáci, kteří byli v karanténě, dostávali pravidelné podklady ke vzdělávání a následné samostatné úkoly. U všech ostatních dětí probíhaly individuální vzdělávací bloky, které se uskutečňovaly na základě rozdělení dle rodinných skupin. Organizace vzdělávání byla přizpůsobena personálnímu obsazení a zaměřena na vzdělávání v hlavních naukových předmětech.

Ve školním roce 2020/2021 jsme se neúčastnili sportovních a jiných aktivit mimo zařízení z důvodu nepříznivé epidemiologické situace. Přesto jsme žákům připravili jednodenní projekty a přednášky zaměřené na prevenci např. kouření alkohol, šikanu. Velkým úspěchem bylo ocenění několika žáků naší školy ve výtvarné soutěži „Zdravá a nemocná příroda“, kterou vyhlásil Pardubický kraj. Ocenění převzali žáci od náměstka hejtmana Pardubického kraje osobně.

Projekty zaměřené na sport

- sportovní den,
- soutěžní disciplíny

Aktivity zaměřené na výchovu k povolání:

- vaření – zdravá výživa
- vánoční dílny
- velikonoční dílny

Vzdělávání žáků bylo podporováno také besedami a dalšími aktivitami propojenými s minimálně preventivním programem:

- Zimbabwe – kaše a slzy k snídani
- Bezpečné chování na sociálních sítích
- Umím říci NE
- Nebezpečné situace
- PČR – přednáška zaměřená na rizikové chování
- Prevence v adiktologii

4.2.1. Učební plány VLO Přestavky 2020/2021

Ročník	1. ŠVP	2. ŠVP	3. ŠVP	4. ŠVP	5. ŠVP	6. ŠVP
Český jazyk	9	10	8	7	7	5
Matematika	5	5	5	5	5	5
Anglický jazyk			3	3	3	3
Informatika				1	1	1
Prvouka	2	2	2			
Přírodověda				2	2	
Přírodopis						2
Vlastivěda				1	1	
Dějepis						2
Zeměpis						2
Chemie						
Fyzika						2
Občanská výchova						1

Hudební výchova	1	1	1	1	1	1
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	2
Pracovní činnosti	1	1	1	2	2	1
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2
Výchova ke zdraví						
Celková časová dotace	21	22	23	26	26	29

4.2.2. Výsledky vzdělávání – souhrnná statistika tříd

1. pololetí školního roku 2020/2021

Třída	Ročník	Počet žáků	z toho hodnocení				Snížená známka z chování	Absence na žáka omluvená / neomluvená
			V	P	5	N		
I. B	1., 2. ŠVP	4	1	3	0	0	0	8,50 / 0
II. B	4., 5. ŠVP	8	1	7	0	0	0	15,25 / 0
III. B	3., 6. ŠVP	6	1	4	1	1	0	24,33 / 0

2. pololetí školního roku 2020/2021

Třída	Ročník	Počet žáků	z toho hodnocení				Snížená známka z chování	Absence na žáka omluvená / neomluvená
			V	P	5	N		
I. B	1., 2. ŠVP	4	0	4	0	0	2	15,75 / 0
II. B	2., 4. ŠVP	5	1	4	0	0	1	20,60 / 0
III. B	3., 5. ŠVP	7	0	7	0	0	0	25, 29 / 0
IV. B	6. ŠVP	4	0	4	0	0	1	49, 50 / 0

Pochvaly a výchovná opatření

	Pochvala ředitelky zařízení	Pochvala třídního učitele	Napomenutí třídního učitele	Důtka ředitelky zařízení	Důtka třídního učitele
I. pololetí	0	0	3	2	4
II. pololetí	0	1	1	4	1

4.2.3. Plnění povinné školní docházky mimo zařízení

Celkem 2 žáci plnili povinnou školní docházku mimo zařízení. Jeden žák navštěvoval Speciální základní školu a praktickou školu v Chrudimi, Školní náměstí. Jeden žák ZŠ Rosice. Koronavirová pandemie ovlivnila jejich vzdělávání. Oba žáci se plnohodnotně zapojili do vzdělávání online. Pedagogové spolupracovali se školami obou žáků a dohlíželi na plnění školních povinností.

5. Minimální preventivní program

5.1. Vyhodnocení Preventivního programu DDS Chrudim

V uplynulém školním roce 2020/2021 byl preventivní program zaměřen na zvýšení informovanosti dětí v oblastech zneužívání návykových látek (drogy, alkohol, tabák) a posilování mezilidských vztahů, vzájemnou pomoc a spolupráci mezi žáky. Tím jsme se snažili předcházet šikaně, ponižování a jiným nežádoucím jevům. Dalším úkolem bylo seznámit žáky s kyberprostorem, kde jsme pozornost zaměřili zejména na bezpečný pohyb na sociálních sítích. Samozřejmě byla také další témata, jako je zdravý životní styl včetně sexuality, výchova k rodičovství a poskytování první pomoci jinému člověku.

Při odpoledních činnostech jsme se dětem snažili nabídnout velké množství zájmových kroužků v prostorách našeho zařízení a ulehčit jim tím život v situaci ztížené epidemiologickými opatřeními.

V rámci života na rodinných skupinách se děti učily obstarat potřeby každodenního života. Děti si ověřily, že se dokáží postarat nejen samy o sebe, o domácnost, ale pomoci i v péči o ostatní členy skupiny. Vychovatelé během řízené činnosti aktivně nabízeli další riziková témata a společně s dětmi o nich diskutovali.

Dlouhodobě děti vedeme k samostatnosti a zodpovědnosti za svůj život. Snažíme se posilovat vlastní sebehodnocení a schopnost zvládnout stres tak, aby své problémy nemusely řešit s pomocí žádné návykové látky.

Ve školním roce 2020/2021 se nám podařilo zrealizovat preventivní programy pouze v září a říjnu 2020. Zbytek školního roku byl ovlivněn špatnou epidemiologickou situací a v důsledku kompletního Lockdownu musely být veškeré plánované preventivní programy zrušeny. Pedagogičtí pracovníci však i v této nelehké době dokázali s dětmi na rodinných skupinách hovořit o rizikových tématech, jako je zneužívání návykových látek, zdravý sexuální život a rodičovství. Během odpoledních aktivit jsme se zaměřovali na psychohygienu a pokoušeli se mírnit úzkost, která celoplošně dopadala na společnost.

V tomto školním roce jsme řešili převážně porušení školního řádu v oblasti zákazu kouření a vulgárního chování s prvky agresivity. Často byly ve spolupráci s PČR řešeny útěky dětí. Dalším významným jevem bylo rizikové sexuální chování, které jsme řešili u dospívajících dívek, ale rovněž i sexuální chování nezletilých dětí. Novým fenoménem, který se u nás začal mezi dětmi šířit, bylo zneužívání nikotinových sáčků LYFT, které se vkládají pod horní ret, a jeho nikotinový obsah se nechává vstřebávat ústní sliznicí. Děti k ukrytí užívání Lyftu začaly hojně využívat roušek a respirátorů, které bylo nutno neustále nosit.

Tak jako v předešlých letech jsme podporovali otevřenou komunikaci a přátelský přístup mezi pedagogickými pracovníky a dětmi. Společné aktivity a stmelování kolektivu jsou pro nás velmi důležitým prvkem prevence nejen šikany, ale i dalších patologických jevů.

5.1.1. Aktivity v rámci Školního preventivního programu 2020/2021

Školní preventivní program v sobě zahrnuje široké množství aktivit, které v loňském školním roce probíhaly zároveň na několika úrovních. Preventivní aktivity byly zařazeny jednak do vyučovacích předmětů (převážně OV, PŘ a TV), ale stejně tak byly výrazně obsaženy v mimoškolní výchově. Velká část preventivních aktivit byla narušena nouzovým stavem

a uzavřením škol z důvodu epidemie Covid - 19. V tomto období bylo mnoho preventivních akcí zrušeno, přesto však některé aktivity probíhaly v rámci odpoledních činností na jednotlivých skupinách.

Září 2019

- Dvoudenní zátěžový program, Seč, Chrudim
- DD Cup Praha - Fotbalový turnaj pro děti z dětských domovů
- Běžecské závody „Malá cena Monaca“, Chrudim
- Podzimní přebory Hamr na jezeře - sportovní turnaj ve vybíjené a fotbale
- Jízda do vrchu Spálený Mlýn - cyklistický závod v Krkonoších

Říjen 2020

- Prospe – Preventivní program zaměřený na prevenci šikany a sebepoznávání. Program probíhal individuálně v jednotlivých třídách na celém druhém stupni.
- Cyklistický výlet v Jizerských horách

Od října 2020 byla Hygienickou stanicí v našem zařízení nařízena karanténa z důvodu výskytu onemocnění Covid 19. I přes toto opatření se pedagogičtí pracovníci snažili do svých výchovně vzdělávacích plánů zařadit i aktivity zaměřující se na riziková témata, nicméně veškeré další veřejné plánované preventivní aktivity musely být zrušeny.

Závěr

V uplynulém období jsme nemohli v boji s nežádoucími projevy chování dětí využívat širokou nabídku volnočasových aktivit, jelikož nám to znemožnila nepříznivá epidemiologická situace. Velkou zkouškou pro nás všechny bylo zvládnutí nákazy Covidem 19 u dětí i pedagogických pracovníků. V rámci našeho zařízení s využitím veškerého prostorového vybavení jsme inovovali způsoby práce s dětmi. Snažili jsme se najít smysluplné aktivity, které by děti zabavily na dlouhé týdny trvající Lockdown.

Významným aspektem v úspěšném naplňování preventivního programu je navázání pozitivní spolupráce s rodiči či rodinnými příslušníky jednotlivých dětí a dále snaha o zapojení všech dětí do preventivních aktivit s ohledem na jejich individuální potřeby. Díky těmto faktorům se nám daří posilovat sociální kompetence dětí, zlepšovat komunikační dovednosti, schopnost řešit problémy a konflikty, učíme děti vhodně reagovat na stres, neúspěch a kritiku.

Pokud je to jen trochu možné, tak prostřednictvím společných zážitkových aktivit pracujeme na zlepšování sociálních vztahů a interakce v třídních kolektivech i v jednotlivých skupinách. Nově jsme například realizovali Čarodějny den, který začínal únikovou hrou pro kolektivy tříd a jejich třídní učitele, následoval dětský den a přehlídka čarodějnic, které vytvářely zase jednotlivé rodinné skupiny se svými vychovateli.

Pozitivně se nám osvědčily ritualizované aktivity jako pravidelné úterní komunity, týdenní hodnocení, přijímací či rozlučkové rituály. Nicméně i ty nám v letošním roce značně komplikovala covidová epidemie.

5.2. Vyhodnocení Preventivního programu VLO Přestavlky

Tento školní rok byl pro plnění preventivního programu mnohem náročnější. Sice jsme již v minulém školním roce zažili situace způsobenou pandemií COVID – 19, ale nikdo si nechtěl připouštět, že by se podobná situace opakovala. Dle rozhodnutí vlády ČR docházelo k uzavírání škol a omezování setkávání lidí. Ani našemu zařízení se onemocnění COVID - 19 nevyhnulo a bylo nutné několikrát během školního roku nařídit karanténu. K uvolnění opatření došlo až téměř na konci školního roku. Preventivní program tak nemohl být účinně naplňován, i tak se všichni pedagogičtí pracovníci snažili udělat v oblasti prevence maximum.

Preventivní program byl naplňován za pomoci specifické i nespécifické prevence. Při nespécifické prevenci šlo o výchovné přístupy a aktivity, které přirozeně formují osobnost jedince, jeho zájmy, postoje, aktivity zaměřené na smysluplné využívání volného času, upevňování zdraví a zdravého životního stylu. Při specifické prevenci jsme se zaměřili na konkrétní rizikové chování a předcházení vzniku rizikového chování.

Problematika rizikového chování, zdravého životního stylu, vztahů a efektivní komunikace se pomalu stává každodenní součástí života ve VLO. I tak se potýkáme s rizikovým chováním dětí. Je to proces, který je dlouhodobý. Již několikrát jsme se přesvědčili, že děti mají potřebné znalosti a vědí, jak se mají v určitých situacích zachovat. Jejich kompetence, které jsou mnohdy oslabené jim, ale neumožňují se vyhnout rizikovému chování.

Často volí lákavou jednodušší cestu, která vede k problémovému jednání. Zde přicházela na řadu pedagogická a preventivní intervence s důsledky.

Mezi nejčastěji řešené rizikové chování patřilo v tomto školním roce kouření, šikana, krádeže, krizové situace spojené s agresivitou, vandalismus, intolerance, sexuální experimentování, rizika spojená s užíváním internetu.

Stále se ukazuje nutnost děti dostatečně, opakovaně informovat v rámci prevence. Využívat veškeré vhodné metody, zdokonalovat se, být dostatečně informován v oblasti prevence, aby došlo k eliminaci již zmíněných projevů rizikového chování.

Velmi kladně bych chtěla hodnotit spolupráci s různými organizacemi a odbornými pracovišti v oblasti prevence, které přispěly k efektivnějšímu plnění preventivního programu.

Dále i spolupráci a zájem kolegů o tuto problematiku. Bez nich by primární prevence v našem zařízení nemohla být uskutečňována.

Mezi nejzdařilejší preventivní akce patří projektový den „Zdravá výživa“. Děti mají rády vaření, a i tentokrát se vypořádaly s vařením zdravých pokrmů na výbornou. Další úspěšnou preventivní aktivitou byl preventivní blok od společnosti ACET CR z.s. o Zimbabwe, kdy děti měly možnost vidět i problémy jiných dětí. A poslední byla přednáška Policie ČR na téma „Alkohol a děti“. Ostatní preventivní bloky v rámci prevence rizikového chování byly zaměřeny na rizikové jevy, budování pozitivního klimatu v rámci školy, zařízení, posilování komunikace, rozvoj sociálních kompetencí.

6. Hodnocení EVVO 2020–2021

6.1. Vyhodnocení EVVO DDŠ Chrudim

Environmentální výchovu v uplynulém roce významně ovlivnila epidemie Covid 19 a vyhlášení nouzového stavu, které znemožnilo uskutečnění mnoha plánovaných aktivit.

V rámci environmentální výchovy se neustále snažíme o systematické působení na naše žáky, aby byli schopni osvojit si nové vědomosti o přírodě a vztahu člověka k ní, a zároveň péči o životní prostředí přijali jako nezbytnou součást svého životního stylu a způsobu své existence dle dlouhodobých cílů našeho státu, které se týkají “trvale udržitelného rozvoje”. Z tohoto důvodu zůstáváme i nadále členem sítě škol zabývajících se EVVO – Škola pro udržitelný život. Pedagogický sbor je průběžně informován o aktualitách v oblasti EVVO skrze koordinátora EVVO.

Stěžejní část naší práce spočívá ve sběru a třídění odpadu. Celé zařízení je vybaveno nádobami na tříděný sběr do vnitřních prostorů (na plasty, papír, drobný elektroodpad, ostatní komunální odpad) i velkými kontejnery (plasty, papír, komunální odpad). A třídy pro pracovní činnosti (dílna a kuchyňka) a třída pro výuku výtvarné výchovy jsou vybaveny speciálními taškami na třídění odpadu, které jsou používány při každodenní výuce. Permanentně probíhá třídění odpadů, které produkuje celé naše zařízení, včetně sběru a třídění použitého jedlého oleje a tuků.

Podstatnou část naší práce rovněž tvoří údržba areálu našeho DDŠ a jeho bezprostředního okolí, které zajišťují děti za pomoci výchovných a provozních pracovníků. Při výuce hojně využíváme vlastní školní skleník a venkovní záhony, které jsme i v letošním školním roce osázeli zeleninou. Posekanou trávu a organické odpady z údržby pozemků DDŠ využíváme v kompostu k produkci vlastního ekologického hnojiva pro příští úrodu. Tu zpracováváme při výuce vaření v předmětu Pracovní činnosti, ale i při ostatních vyučovacích předmětech, jako jsou přírodopis nebo chemie. Využili jsme návštěvy zahradnictví k nákupu sazenic a seznámení s různými druhy rostlin. Ve výše jmenovaných vyučovacích předmětech je EVVO začleňována nejčastěji. V ostatních předmětech je EVVO začleněna podle průřezových témat našeho ŠVP „Cesta do života“.

Spolupracujeme s koordinátory projektu “Skutečně zdravá škola”, což je komplexní program kvalitního a udržitelného stravování a vzdělávání o jídle pro mateřské, základní a střední školy, který pomáhá v rozvoji znalostí, dovedností, postojů a kompetencí nutných pro udržitelný život. Naše zařízení se ve školním roce 2020/2021 zúčastnilo dvou celorepublikových školních projektů “Ovoce a zelenina do škol” a “Mléčné výrobky do škol”. Oba projekty byly spolufinancovány z prostředků a grantů Evropské unie. Děti ve školách mají díky tomuto projektu a dodávkám ovoce a zeleniny čerstvější svačiny. Nadále klademe důraz na časté pobyty v přírodě, práci v přírodě a s přírodninami, opakovanou péči o areál celého zařízení. Proběhlo mnoho námi organizovaných aktivit, které přispívají k tomu, abychom děti naučili pozitivnímu vztahu k přírodě a životnímu prostředí.

Společně s dětmi jsme vybrali částku cca 14 000,-Kč a adoptovali jsme hrošíka liberijského v ZOO Dvůr Králové.

V prostorách školy byly pravidelně aktualizovány nástěnky s tematikou EVVO a probíhala na nich i vícekolová poznávací soutěž „Poznáváme živou přírodu“. Tradiční uskutečňou

aktivitou byl v měsíci září zážitkově zátěžový adaptační program Hroší putování. Program probíhal v okolí vodní nádrže Seč, která patří do CHKO regionu Železné Hory. Tato akce se konala v lesích v okolí sečské přehrady a byla zaměřena na pohybové aktivity, vědomostní soutěže a poznávání přírody, k výchově k citlivému vztahu člověk k ní a poznávání systému trvale udržitelného rozvoje v reálném životě.

Děti jsou i v mimoškolních aktivitách vedeny k racionálnímu využívání vody, energií. Tato tematika je využívána ve výuce téměř všech školních předmětů.

Pravidelnou aktivitou ve sběru přírodních surovin, jejich zpracování, popřípadě aranžování. Osvědčila se výroba přírodních produktů (bylinkové oleje, přírodní balzámy na rty, křížaly ze sušeného ovoce a zeleniny z vlastní produkce, výroba krmítek pro ptactvo z volně spadlých větví a chvojí a zpracování a využití včelího vosku, který získáváme ve Včelařském vzdělávacím centru v Nasavrkách).

V rámci vzdělávacích exkurzí navštívili žáci devátého ročníku Vodní zdroje Chrudim, kde shlédli venkovní expozici minerálů a vyslechli výklad k venkovní expozici hornin. Z důvodu pandemie Covid 19 jsme se bohužel nemohli zúčastnit dalších naplánovaných aktivit.

6.2. Vyhodnocení EVVO VLO Přestavky

Úloha EVVO

Environmentální výchova je neodmyslitelnou součástí výchovně vzdělávacího procesu zasahující do všech oblastí lidského života. Prvky EVVO jsou tak využívány při intencionálním i funkcionálním působení na komplexní rozvoj osobnosti. Pravidelné činnosti realizované v rámci školní výuky i rodinné skupiny a rovněž akce, jež proběhly v uplynulém školním roce, přispěly k naplnění obecných a dlouhodobých cílů, mezi něž byly zahrnuty:

- pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, jejich vzájemné ovlivňování;
- utváření kladného vztahu k přírodě a životnímu prostředí, následně utváření pozitivního vztahu k sobě samému;
- vedení jedince k poznání významu odpovědnosti za vlastní jednání i jednání celé společnosti;
- seznamování s problémy lidské civilizace;
- vedení žáků k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí z hlediska udržitelného rozvoje společnosti;
- učení šetrně využívat tradiční zdroje energie;
- učení ohleduplnosti a spolupráci v mezilidských vztazích;
- budování a rozvíjení hodnotového systému u žáků;
- motivování žáků ke zdravému životnímu stylu;
- zprostředkování potřebných znalostí, dovedností a návyků z oblasti EVVO;
- seznamování žáků s kulturním dědictvím, zvyky a tradicemi.

Realizace plánovaných celoročních činností

Mnohé aktivity konající se v průběhu školního roku 2020/2021 byly průběžně plněny dle možností v rámci vyučování v podobě akcí či projektů, dále v rámci pracovního vyučování (pěstitelské práce), služeb ve třídách, odpoledních aktivit rodinných skupin, prostřednictvím účasti dětí při dění na farmě, jež je součástí areálu VLO, během terapií i během komunitních setkání dětí a pedagogů. Hygienická opatření k zamezení šíření nemoci Covid-19 však značně omezila možnost realizace plánovaných činností takřka v průběhu celého školního roku.

Přehled plnění sezónních aktivit a připomenutí si významných dnů pro životní prostředí

Podzim

Plánovaná aktivita	Plnění
podzimní příroda – sběr přírodnin a jejich využití	sběr kaštanů, žaludů, bukvic, šišek, listů a jiných zajímavých přírodnin, které byly využity v hodinách Vv a Pč i během odpoledních tvořivých aktivit
poznávání podzimní přírody	tematické vycházky v rámci hodin Prv, Pč, Tv, Pč, odpoledních aktivit, pobyt v parku
podzimní práce v parku	splněno v rámci hodin Pč (pěstitelské práce) a odpoledních aktivit - péče o okrasné záhony, úklid listí, příprava kompostu, úklid ve skleníku
kulturní a poznávací akce	vzhledem k hygienickým opatřením Covid-19 se nekonaly
sportovní akce	vzhledem k hygienickým opatřením Covid-19 sportovní aktivity v areálu VLO
Uklidme svět	úklid prostranství zámku a přilehlého okolí v rámci hodin Pč i odpoledních aktivit
Evropský den bez aut	splněno připomenutím v rámci třídních komunitních kroužků, v hodinách Prv a Vz
Světový den zvířat	připomenutí v rámci komunitních kroužků ve třídách, hodin Prv, Pč, Vv, Hv, Pč
Světový den výživy	realizováno ve spolupráci s PP v jarním období, hygienická opatření Covid-19
Den stromů	připomenuto v rámci hodin Prv, Pč, Vv

Zima

Plánovaná aktivita	Plnění
advent - vánoční zvyky a tradice	plněno v rámci hodin Prv, Pč, komunitních kroužků ve třídách, v rodinných skupinách, veřejná prezentace nebyla vzhledem hygienickým opatřením Covid-19 realizována
Čertovský den	projekt v rámci vyučování
vánoční dílny	vánoční dílny ve VLO Přestavlky – svícny, věnce, vánoční aranžování, výzdoba budovy
vánoční besídka	nebyla realizována z důvodu hygienických opatření Covid-19

kulturní akce a poznávací akce	nebyly realizovány z důvodu hygienických opatření Covid-19
lyžařský výcvik	nebyl realizován z důvodu hygienických opatření Covid-19
sportovní aktivity	v areálu VLO a blízkém okolí z důvodu hygienických opatření Covid-19
pravidelné přikrmování ptactva	doplňování krmítek v areálu zámku

Jaro

Plánovaná aktivita	Plnění
jarní příroda – pozorování přírody, tematické vycházky	splněno v rámci Tv, PŘ, Prv, PČ a odpoledních aktivit konaných v areálu přílehlého parku z důvodu hygienických opatření Covid-19
pěstování a pozorování rostlin, jarní práce v parku a ve skleníku	pěstování zeleniny a okrasných květin v hodinách PČ (pěstitelské práce), práce v parku v rámci odpoledních aktivit i hodin PČ
Velikonoce – původ, tradice	realizováno v rámci třídních komunitních kroužků, hodin Čj, Prv, náplně odpoledních činností na rodinných skupinách
velikonoční dílny, velikonoční výstava	realizováno v rámci hodin PČ a činností rodinných skupin
recyklohraní – vyrábíme z odpadových materiálů	splněno celoročním využíváním odpadového materiálu v hodinách PČ, Vv
Čarodějnický rej	splněno v rámci projektu ve školní výuce
sportovní aktivity v rámci regionu	omezeno pouze na sportovní aktivity konané v přílehlém zámeckém parku z důvodu hygienických opatření Covid-19
turistické a poznávací akce	omezeny z důvodu hygienických opatření Covid-19 zejména na poznávání přírodních krás regionu Toulovcovy Maštale Pivnická rokle Seč – Oheb Rychumburk, údolí Krounky a Novohradky Košumberk, Bílý Kůň, Žižkův stůl, Střemošice-Poklona
plavecký výcvik	nebyl realizován z důvodu hygienických opatření Covid-19
Světový den lesů	připomenutí v rámci náplně předmětů Prv, PŘ, P
Světový den vody	připomenutí v rámci náplně předmětů Prv, PŘ, P – důležitost vody pro život
Den ptactva	připomenutí v rámci náplně předmětů Prv, PŘ, P
Den Země	projekt realizovaný v provázané spolupráci dopoledních školních aktivit s aktivitami rodinných skupin
Evropský den Slunce	projektová výuka
Evropský den parků	připomenutí v rámci třídních komunitních kroužků, hodin Prv, PŘ, PČ, Z

Světový den bez tabáku	připomenutí v rámci třídních komunitních kroužků, hodin Vz
Zdravá výživa	realizováno ve spolupráci PP, zásady zdravé výživy, výběr potravin, jídelníček, zhotovení zdravého pokrmu
Přírodovědná akce	zapojení se do projektu ZOO Dvůr Králové nad Labem Pozvi zvíře na oběd – finanční dar dětí i zaměstnanců VLO, využití v hodinách Prv, Př, P, Pč adopce hrošíka liberijského v ZOO Dvůr králové nad Labem ve spolupráci s DDŠ Chrudim

Projekt Den Země

Projekt Zdravá výživa

Léto

Plánovaná aktivita	Plnění
bezpečně o prázdninách	besedy třídních kolektivů, naplň činnosti rodinných skupin
kulturní akce	vyhodnocení výtvarné soutěže Zdravá a nemocná příroda Pardubického kraje Kamion Fest – kulturní akce pořádaná organizací Řidiči pomáhají dětem Zimbabwe – kaše a slzy k snídani, přednáška F. Krampoty s preventivními prvky, ve spolupráci s PP
poznávací akce, výlety	omezeny z důvodu hygienických opatření Covid-19 Svratouch - Karlštejn Nasavrky - Keltská naučná stezka Svitavy - naučná stezka ZOO Dvůr Králové nad Labem
sportovní aktivity	realizovány v areálu přilehlého zámeckého parku a blízkého okolí z důvodu hygienických opatření, sportovní dopoledne ve spolupráci škola - výchova
Den dětí	realizován ve spolupráci s obcí Přestavlký
Světový den životního prostředí	připomenut v rámci předmětu Prv, Př, Pč průřezové téma environmentální výchova - lidské aktivity a

	problémy ŽP, úklid prostranství zámku, péče o okrasnou zeleň
Den květů	splněno v rámci Prv, Př, Pč a Vv, péče o květinový záhon, výsadba letniček, kresba
prázdninové pobyty zaměřené na pobyt v přírodě	Hutě u Černého rybníka Želiv Náchod Karlovy Vary

Slavnostní předání cen za úžasné obrázky na téma Zdravá a nemocná příroda Pardubického kraje

Spolupráce s jinými institucemi a organizacemi

Velmi cennou se ukázala spolupráce s obcí Přestavlky (zapůjčení fotbalového hřiště ke konání sportovních aktivit, pozvání na Den dětí), Centrem J.J.Pestalozziho v Chrudimi (poskytování poradenských, vzdělávacích a sociálních služeb dětem umístěným v našem zařízení), canisterapeutickým sdružením Kamarád Bílek u Chotěboře, který se svými psy pravidelně navštěvoval naše zařízení a poskytoval dětem odbornou terapeutickou péči.

7. Údaje o výsledcích ve výchovné činnosti zařízení

7.1. DDŠ Chrudim

V uplynulém školním roce byla výchovná činnost zahájena v pěti rodinných skupinách. Dvě skupiny chlapecké, tři skupiny koedukované. Dne 12. 4. 2021 začala pracovat šestá (koedukovaná) skupina. Skupiny byly věkově heterogenní, na každé skupině bylo 5 až 8 dětí. Každá skupina měla své jméno – “Párci, Klauni, Ďáblíci, Sedmikrásky, Hastrmanovi, Cihlářovi”, které si děti samy určily na začátku školního roku. U každé skupiny působili dva skupinová vychovatelé. Snažíme se, aby kmenovými vychovateli byli muž a žena, ve snaze zachovávat model rodinného prostředí a umožnit dětem vnímat oba výchovné vzory.

Každodenně probíhala na skupinách sebereflexe chování dětí (tzv. večerním hodnocení). To je vedeno formou vzájemné interakce mezi dítětem, dospělým a kolektivem, se snahou získat náhled na vlastní chování a jednání.

Osvědčeným způsobem práce s dětmi jsou pravidelná komunitní sezení. Komunitní setkání je jasně strukturované, s důrazem na terapeutické uchopení vybraného hlavního problému. S ohledem na epidemii Covid 19 jsme klasické velké komunity, jichž se účastnila většina pedagogických pracovníků a všechny děti, nahradili komunitními kruhy jednotlivých skupin.

Součástí režimu je týdenní hodnocení, které probíhá každý pátek po vyučování. Za optimálních podmínek probíhá za účasti sloužících vychovatelů, učitelů, etopeda, sociálních pracovníků a všech dětí. Občas se zúčastnili i rodiče, kteří byli momentálně v DDŠ (např. po případové konferenci, či si přijeli pro své dítě dříve na víkendovou dovolenku). Děti zde dostávají prostor, aby se vyjádřili k dění v uplynulém týdnu. Je zde místo pro zpětnou vazbu, sdílení úspěchů i neúspěchů a návrhy možných jiných, lepších řešení. Děti si zde stanovují cíle na další období v prospěchu nebo v chování ve škole, cíle pro lepší život na rodinné skupině. Učí se zde přijímat chválu, ale i výtky za své chování. Vzájemná reflexe probíhá nejen ze strany pedagogů vůči dětem, ale především děti jsou vedeny k vlastnímu sebehodnocení, přičemž mnohdy získávají zpětnou vazbu i od svých vrstevníků. Vzhledem k tomu, že nám epidemiologická situace nedovolila setkávání většího počtu lidí v uzavřených prostorách, realizovali jsme větší část školního roku týdenní hodnocení v jednotlivých třídách, pouze za přítomnosti třídního učitele a vedoucího vychovatele. Tento model přinesl jednoznačně větší otevřenost dětí v komunikaci, což jsme hodnotili jako pozitivní zkušenost.

Jednání ředitelky zařízení se zástupci dětí v rámci spolusprávy zařízení s ohledem na nařízení vlády bohužel neproběhla. Spolusprávy se obvykle účastní zvolení zástupci jednotlivých skupin a ředitelka DDŠ, ale jelikož jsme naprostou většinu roku striktně dbali a dodržovali bezpečnostní opatření, která nám znemožňovala setkávání dětí z různých skupin, řešili jsme individuální potřeby dětí a témata k řešení osobně na jednotlivých skupinách.

Nadále využíváme statut klíčového pracovníka, kterého dítě získá na základě dohody nejdéle měsíc po nástupu dítěte do zařízení. Klíčový pracovník na základě prostudování spisového materiálu, pozorování a osobních pohovorů stanovuje každému dítěti individuální plán rozvoje osobnosti, který zpracovává ve spolupráci s etopedem, skupinovým vychovatelem, třídním učitelem, sociální pracovníci a zdravotnicí. Klíčový pracovník je poté přítomen u všech důležitých jednání ve věci daného dítěte. Účastní se případových konferencí, jednání s rodinou či spolupracujícími neziskovými organizacemi a zároveň zodpovídá za vyhodnocování

Programu rozvoje osobnosti dítěte a jeho aktualizaci. Veškerá osobní setkání však v loňském školním roce velmi narušila epidemiologická situace. Některá jednání byla přesunuta do online prostoru, pokud to bylo možné, nebo se omezila na telefonický rozhovor.

Výchovná mimoškolní činnost se řídí týdenním výchovně – vzdělávacím plánem a obsahuje ve vyvážené míře všechny složky výchovy – pracovní, tělesnou, výtvarnou, hudební, rozumovou, estetickou a mravní. Důraz je kladen na pohybové a sportovní aktivity (vzhledem k velkému procentu dětí s ADHD), nedílnou součástí jsou i aktivity zaměřené na rozvoj sociability, utváření morálních postojů, norem a hodnotového systému. V rámci denního režimu zůstává prostor i pro „volnou“ činnost dětí dle jejich vlastního výběru (tj. čas neorganizovaný pedagogickými pracovníky).

V uplynulém školním roce spolupracovali skupinová vychovatelé na tvorbě týdenního výchovně-vzdělávacího plánu se zaměřením na klíčové kompetence (k učení, k řešení problémů, kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské a pracovní). Stanovili si konkrétní cíle, které zahrnovali do programu denních aktivit a činností. Následně vychovatelé vyhodnocovali jeho splnění, či nesplnění.

Náplň mimoškolní činnosti je rozmanitá a spektrum nabízených aktivit je poměrně široké, byť i v této oblasti jsme byli výrazně omezeni epidemií Covid 19, neboť jsme byli odkázáni striktně na vlastní zdroje a prostorové vybavení. Jelikož jsme si vědomi toho, že cíleně volené akce umožňují zvnitřnění návyků k vhodnému využívání volného času, probíhala i nadále v odpoledních výchovně-vzdělávacích programech zájmová činnost formou volitelných kroužků. Vždy ve středu a v pátek. Mezi nabízenými kroužky byla kopaná, volejbal, nohejbal, stolní tenis, dílenské práce, zahradnický, střelecký, posilování, vaření, zdravotnický kroužek, hudební, výtvarný, šachový, cykloturistický, společenské hry, sportovní hry, keramika, turistika, ekologie a ochrana přírody, kroužek šikovných rukou, florbal, badminton, pokémoni, anglický jazyk aj. Děti se samy rozhodují, kterého z nabízených kroužků se zúčastní. Často bývá při výběru důležitá osoba vychovatele, která daný kroužek vede. Kvalitní výchovná činnost vyžadovala od pedagogů plné pracovní nasazení, fantazii, kreativitu, empatii, ale také odbornou přípravu. Především v období karantény, ve které jsme ocitli díky nákaze nemocí Covid 19 u některých dětí a velké části dospělých, jsme museli inovovat mnoho aktivit a zvládnout je např. v uzavřených prostorách bytu skupiny. Zde se teprve naplno projevila kreativita a nápaditost v nabídce trávení volného času. Úspěšné bylo tvoření z dřevěných lamel, oslava halloweena, hraní ping pongu na jídelním stole či bowling na chodbě bytu s plastovými lahvemi. Vhodně zvolená zájmová činnost nám tak pomohla ustát i celé toto velmi náročné období.

7.1.1. Aktivity zaměřené na sportovní činnosti

Sportovní kroužky patří mezi nejoblíbenější zájmovou činností. Jak již bylo uvedeno, jedná se především o fotbal, volejbal, nohejbal, stolní tenis, cyklistiku, florbal, tenis, vybíjenou, basketbal, florbal a další. Pohybové aktivity byly pravidelně zařazovány i do týdenních plánů výchovné práce jednotlivých skupin. Vzhledem k opatřením spojeným s epidemiologickou situací byly v roce 2020/2021 zrušeny sportovní akce, a tak je výčet akcí v uplynulém školním roce velice skromný.

- Na začátku školního roku jsme se zúčastnili fotbalového turnaje v rámci DD-cup v Praze na Strahově. Dále jsme se se všemi dětmi zúčastnili MCM ve Slatiňanech, Podzimních

přeborů v Hamru na Jezeře, jízdy do vrchu pořádaných DDŠ Kostelec nad Orlicí ve Spáleném Mlýně a jízdy na kolech s Tomášem Slavatou v Jizerských horách po trati Author-Cupu.

- V uplynulém školním roce nadále pokračoval oblíbený ARMYCAMP. Cílem aktivity byl rozvoj volných vlastností, dále rozvoj kompetencí v oblasti samostatnosti, spolupráce, manuální zručnosti a pohybových schopností. Akce probíhala v rámci, zájmových kroužků, volnočasových aktivit a zakončená byla závěrečným dvoudenním pobytem mimo DDŠ v Horním Jelení. Dále děti absolvovaly noční výsadek, měly možnost osobního setkání s příslušníky armády při besedě a instruktáži rozborky samopalu. Z ohlasů dětí i dospělých byla akce považována za velmi úspěšnou, a proto bychom v těchto aktivitách rádi pokračovali i v dalším školním roce.
- S ohledem na opatření v souvislosti s COVID 19 a nemožnosti účasti na tradičních sportovních akcích dětí v rámci ústavní péče jsme v DDŠ realizovali tzv. LIGU MISTRŮ. Všechny děti a vychovatelé byli losem rozděleni do čtyř týmů. Od jara až do konce školního roku soutěžili v převážně sportovních disciplínách. Ať už v kolektivních sportech - například ve vybíjené, přehazované, florbalu, tak i v individuálních disciplínách - šplhu, hodů na koš, běhu po schodech, přetahované lanem, tenisu, jízdě na rotopedu, či atletických disciplínách, které jsme realizovali na atletickém stadionu v Chrudimi. Aby nebyly soutěže pouze sportovního rázu, byly zařazeny i aktivity rozvíjející jemnou motoriku - stavby z papíru apod. Každý tým se pojmenoval a nutno uznat, že vzájemná klání byla velice prestižní, čemuž jednoznačně pomohla účast vychovatelů v jednotlivých týmech. Pro děti bylo nesmírně motivující vidět dospělého bojovat za svůj tým v jednotlivých disciplínách. A velmi jsme ocenili vstřícnost dospělých, kteří se jednotlivých soutěží neváhali účastnit i v době volna. Slavnostní vyhlášení výsledků proběhlo v rámci rozlučkové komunity na Lichnici a vítězný tým se mohl těšit na slavnostní večeři v restauraci.
- Od měsíce března jsme započali s realizací víkendového běhání v parku Střelnice. Zpočátku s dobrovolnými zájemci, od května pak již se všemi klienty DDŠ. Každou neděli dopoledne jsme se věnovali rekreačním běhům, posilovali tak kondici, pěstovali zdravý životní styl. Lze konstatovat, že většina dětí v běhání našla zálibu a postupně zlepšovaly svou výkonnost. I zde je nutné ocenit některé vychovatele, jež se nedělních běhů zúčastnili v době svého volna, což bylo velkou motivací pro všechny děti.

7.1.2. Aktivity zaměřené na kulturní, umělecké, terapeutické činnosti

V rámci zájmových kroužků v DDŠ probíhal v této oblasti pravidelně kroužek technického kreslení, keramický, výtvarný, hudební, a kroužek šikovných rukou.

Kroužek keramiky se např. konal jednou až dvakrát týdně, účastnily se ho zpravidla dvě až pět dětí, dle momentálního zájmu. Děti si nejen zkoušejí práci s hlínou, následné barvení a glazování, ale využívají i hrnčířský kruh. Lákavá je pro děti možnost, že si část výrobků mohou ponechat jako dárky pro své blízké. Ostatní výrobky se obvykle využívají při vánoční prodejní výstavě nebo velikonočním jarmarku pořádaném naším zařízením. Letos se však z důvodu nouzového stavu v důsledku pandemie Covid 19 neuskutečnila ani jedna z uvedených akcí.

Stejně tak i většina dalších aktivit, které obvykle s dětmi absolvujeme, se nemohla uskutečnit, neboť většina historických či jinak kulturně zajímavých míst našeho regionu byla z důvodu pandemie uzavřena.

7.1.3. Aktivity zaměřené na oblast pracovní činnosti

Pracovní činnost v areálu DDŠ byla dle potřeby zařazována do týdenních plánů. Děti získávaly manuální dovednosti a byly rozvíjeny jejich motorické schopnosti a pracovní návyky. Při těchto činnostech děti pečovaly o venkovní i vnitřní areál DDŠ.

- Pravidelně probíhal kroužek vaření, kde děti rozvíjely své dovednosti v přípravě základních jídel. Základní znalosti týkající se přípravy pokrmů a vaření děti získávají v rámci víkendového vaření. Vždy dvakrát až třikrát v měsíci si děti za asistence svých vychovatelů sestavily jídelníček, a v sobotu a v neděli si samy zabezpečovaly snídani, svačiny a večeře. Dále si každý týden zajišťovaly středeční večeři. Suroviny si samy nakupovaly, učily se hospodařit s finančními prostředky, které měly v daném měsíci k dispozici.
- V dílnách se učily používat jednoduché nářadí a náčiní, vyráběly drobné dárky a upomínkové předměty. Spolupracovaly při jednoduché údržbě a opravách. V průběhu roku děti vyráběly výrobky vztahující se tematicky k ročnímu období. S vychovateli se především chlapci věnovali drobným opravám jízdních kol a zajišťovali očistu motorových vozidel.

7.1.4. Aktivity zaměřené na spolupráci s rodinou

Jedním z našich prvoradých cílů je navazování a udržování kvalitní spolupráce s rodinami klientů. Děti jsou vedeny k pravidelnému kontaktu se svojí rodinou formou e-mailů, telefonátů, dopisů a osobních návštěv. Osobní návštěvy se však odehrávaly za zprísňených epidemiologických podmínek převážně ve venkovních prostorách zařízení.

Individuální setkání s rodiči, která ve většině případů napomáhají k upevnování vztahů mezi rodiči, dětmi a naším zařízením, vnímáme jako smysluplná, a proto jsme vždy hledali způsob, jak je uskutečnit.

Odjezdy domů plánujeme a umožňujeme dětem v průběhu celého školního roku. Pro uskutečnění pobytu mimo zařízení je nutná žádost rodičů či jiných osob podílejících se na výchově, souhlas orgánu sociálně právní ochrany dětí a ředitelky zařízení. Rodiče jsou pravidelně v pololetí písemně informováni o prospěchu a chování dítěte. V průběhu celého školního roku pak rodiče informujeme při telefonických rozhovorech, osobních návštěvách či na případových konferencích. Dobrá vzájemná spolupráce je jedním z klíčových faktorů ovlivňujících návrat dítěte zpět do rodiny.

7.1.5. Aktivity probíhající v rámci spolupráce s dalšími organizacemi

Dlouhodobě spolupracujeme s poskytovateli sociálně aktivizačních služeb v našem regionu, mezi které patří především Centrum J. J. Pestalozziho v Chrudimi a Centrum Don Bosco v Pardubicích, se kterými máme navázanou trvalou kvalitní spolupráci, kterou oceňujeme my i naši klienti.

Mezi další stabilně spolupracující organizace patří Pedagogicko-psychologická poradna v Chrudimi, která nám pomáhá především při práci s dětmi se specifickými poruchami učení a při naplňování individuálního přístupu k nim.

Pokračuje spolupráce s pediatry, pedopsychiatry, stomatology a jinými odbornými lékaři v Chrudimi a Pardubicích. Na základě individuálních potřeb dětí dojíždíme také za specialisty v rámci celé České republiky.

7.1.6. Táborové aktivity v době letních prázdnin

3. 7. – 10. 7. 2021 Pavlov – turisticko - vodácký tábor

Po dvou letech jsme se vrátili do bývalého mlýna v Pavlově, který je našim, již tradičním, táborovým působištěm. Letního táborového pobytu se zúčastnilo celkem 8 dětí a 6 pedagogických pracovníků, z čehož jeden pracovník zajišťoval celodenní stravu. Cílem byl především rozvoj kompetencí v oblasti sociálních dovedností, hlavně schopnosti vzájemné pomoci, dále rozvíjení pohybových aktivit a smysluplného využívání volného času. Tábor byl koncipován jako turisticko-vodácký. Ve formě celodenního pěšího výletu navštívily děti přírodní rezervaci Stvořidla. V rámci vodní turistiky děti ve čtyřech dnech splouvaly řeku Sázavu, kde získaly základní dovednosti při ovládnutí lodě a poskytování prostředků záchrany a sebezáchrany na tekoucí vodě. Jejich dovednosti prověřil překrásný úsek řeky Krhanice – Pikovice, kde se děti i dospělý museli vypořádat s řadou peřejí. Program pobytu byl mimo hlavní aktivity doplňován každodenním soutěžením při pohybových a vědomostních soutěžích v rámci celotáborové hry „O poklad Johna Silvera“. Celkově lze pobyt hodnotit kladně a to jak po stránce organizační, tak především po stránce naplnění cílů pobytu. Za potěšující lze považovat též skutečnost, že v rámci pobytu nemusely být řešeny žádné vážnější kázeňské prohřešky.

24. 7. – 30. 7. 2021 Krkonoše, Spálený Mlýn – turistický tábor

Tábor s turistickým zaměřením a mottem „Vítání Slunce“ probíhal na chatě Krakonoš u Malé Úpy v Krkonoších. Zúčastnilo se ho 12 dětí, 6 vychovatelů a kuchařka. Hlavní akcí byl noční výšlap na Sněžku. Cílem pochodu bylo dorazit na Sněžku v čase, kdy bude možné spatřit z jejího vrcholu východ slunce. Cíl byl splněn, na vrchol jsme dorazili ve skvělém čase, letos nám přálo i počasí a tak jsme měli možnost, všichni poprvé v životě, spatřit z nejvyššího vrcholu ČR východ slunce. V průběhu tábora jsme šli ke kostelu do Malé Úpy, k prameni Labe, do Pece pod Sněžkou, k Pomezním Boudám, zříceninám v okolí Trutnova. Na chalupě se děti zapojovaly do pomocných úkonů při vaření (škrábání brambor, úklid nádobí apod.). Ve chvílích volna se věnovaly výtvarným činnostem, sběru hub, borůvek nebo hře na kytaru. Večerní hodnocení bylo spojeno s rozdáním „Trautenberkových tolarů“, za které v závěrečném jarmarku děti kupovaly drobné sladkosti. „Tolary“ byly udělovány za umístění v jednotlivých soutěžích, celodenní aktivitu a chování. Pobyt v přírodě byl pro děti jednoznačně obohacující. Umožnil zažít neobvyklé situace, které vedly k rozvíjení vzájemné spolupráce.

16. 8. - 22. 8. 2021 Staré Hrabčív u Šluknova - turistika, táborové hry

Již popáté jsme využili možnost ubytování od kolegů z DDS Jiříkov a závěrečný letní tábor realizovali ve Starém Hrabčívě u Šluknova. Tábora se zúčastnilo 9 dětí, 5 vychovatelů a kuchař. Děti absolvovaly celotáborovou hru - Expedice Šluknovský výběžek = výstup na Mount

Everest v Nepálu. Postupně se děti zapojily do hledání maskota tábora, namalovaly si v každém týmu svou vlajku, každý tým si vyrobil své vlastní vozidlo, které následně prošlo STK, a dále soutěžily v hrách k tematice tábora. Musely si zařídit veškeré písemnosti k cestě do Nepálu a výstupu na Mount Everest. Vytáhli týmovou horolezeckou výbavu do vyšších nadmořských výšek. Dále zdolávaly horu, luštily šifry nutné k nalezení Yettiho, hledaly drahokamy na louce, lovily stříbrňáky v potoce, nutné na platbu vysokohorským šerpům. Absolvovali jsme též celodenním výlet na Pravčickou bránu. V sobotu dopoledne děti hrály ve Šluknově závěrečné hry k tematice tábora, zdolávaly každý se svým týmem Everest, kde nakonec vztyčili svou vlajku. Dospělí i děti si tábor s dobrou náladou i přes občasnou nepřízeň počasí užívali celý týden.

7.1.7. Další akce a prezentace na veřejnosti

- **„Hroší putování“** již popatnácté zahájili nový školní rok všechny děti, všichni pedagogičtí a někteří provozní pracovníci DDS Chrudim dvoudenním zátěžově – zážitkovým programem. Tentokrát nás čekal přesun ve služebních vozech do Yachtclubu na Seči na Ústupkách. Náplní prvního dne byla cesta na kolech okolo Sečské přehrady, spojená s plněním různých úkolů a aktivitami pro jednotlivé výchovné skupiny. Postupně jsme dojeli do Autokempu Pláž, kde všichni účastníci nasedli do objednaných šlapadel a vypluli vstříc úkolům na březích přehrady a následně k ostrovu, kde je čekal tým učitelů s připravenými aktivitami. Poté jsme nasedli opět na kola a jeli zpět do Yachtclubu. Následoval zábavný večer ve znamení hvězdných párů s následnou diskotékou. Další den jsme zahájili rozvíčkou ve znamení jógy, aktivitami pro jednotlivé třídy. Poté si skupiny malovaly erby a vymýšlely názvy nově utvořených skupin. Po obědě jsme na kolech všichni vyrazili zpět do DDS. Cílem tohoto programu bylo sebepoznání v zátěžových situacích a adaptace jednotlivců na nově vytvořené kolektivy skupin, tříd, což bylo bezesporu splněno.
- **Vánoční besídka** - s ohledem na protiepidemiologická nařízení v tomto školním roce proběhla oblíbená vánoční besídka jinak než obvykle. V běžných podmínkách probíhá na společenském sále za přítomnosti rodinných příslušníků, kolegů ze spolupracujících neziskových organizací či zájemců z řad veřejnosti. Nicméně ani letos jsme se o ni nepřipravili, jen formu jsme byli nuceni zvolit jinou. Každá rodinná skupina, tým učitelů, ale i tým zaměstnanců z 3. patra si nacvičil krátkou scénku či vystoupení, které natočil na video. Z jednotlivých videí jsme sestříhali celovečerní film s názvem „Besídka bez diváků“, který měla následně každá skupina možnost shlédnout v TV po slavnostní večeři a po rozbalení dárků.
- **Ležáky – turisticko-poznávací akce** - pochod po stopách odboje v obci Ležáky, která je významnou historickou a kulturní památkou našeho okresu. Děti se seznamovaly s historickými událostmi Druhé světové války. Pět skupin dětí a jejich vychovatelé „výsadek“ byli autem dopraveni do místa „seskoku“, asi 10 km od místa určení. Jejich úkolem bylo, dostat se na základě indicií a šifer do cíle, kterým byl Národní kulturní památník Ležáky.
- **Rozlučková komunita** proběhla již tradičně na konci června, kdy se loučíme s klienty, kteří v červnu, či v průběhu letních prázdnin ukončují pobyt v našem zařízení. Již potřetí jsme ji, díky neobyčejné vstřícnosti paní kastelánky, mohli realizovat na zřícenině hradu

Lichnice. Po dobrodružné cestě Lovětínskou roklí, kterou absolvovala každá skupina, následovalo komunitní sezení, kde proběhlo tradiční pouštění fotoprezentací, které si na rozloučenou chystají samy děti. Následovalo předávání fotoalb na památku, triček s osobními vzkazy od všech dětí a dospělých a rozloučením se s dětmi. Vše krásně doplnilo večerní vypouštění balónků s přáními všech zúčastněných. V závěru jsme si užili společné posezení všech dětí a pedagogických pracovníků u grilovaného masa.

Akce, které nebylo možno realizovat z důvodu protiepidemiologických nařízeních vlády v souvislosti s šířením epidemie Covid 19:

- **18. ročník Memoriálu Tomáše Šedého** - fotbalové utkání spřátelených dětských domovů a civilních škol na památku našeho zesnulého klienta Tomáše Šedého.
- **22. ročník Hroších her** - dvoudenní soutěžní klání v netradičních disciplínách (bowling, hry ve vodě, hry na ledě), kde jde především o týmového ducha, spolupráci dětí s dospělým.
- **„Dokážeš změnit své okolí za 72 hodin“** - V říjnu 2020 jsme se plánovali popáté zapojit do dobrovolnického projektu s tímto názvem. Každoročně se do tohoto projektu zapojujeme pořádáním sběru starého papíru, jehož výtěžek pravidelně věnujeme na dobročinné účely. Jelikož hned začátkem října 2020 byl vyhlášen nouzový stav v důsledku šíření epidemie Covid 19, nemohli jsme akci realizovat.
- **Den otevřených dveří** - každoročně před první adventní nedělí pořádáme Den otevřených dveří spojený s prodejní vánoční výstavou. Vždy od počátku sychravého podzimu začínají děti v rámci pracovní a výtvarné výchovy a odpoledních volnočasových aktivitách vyrábět výrobky s vánoční tematikou. Ty posléze prezentujeme na prodejní výstavě ve společenském sále DDŠ a zároveň představujeme život v našem DDŠ široké veřejnosti. Ač se i letos celý náš domov oblékl do krásné vánoční výzdoby, užili jsme si ji tentokrát sami, bez návštěvníků.
- **Účast na projektu DofE** - projekt, který si klade za cíl všestranně připravovat mladé lidi do života s názvem „Mezinárodní cena vévody z Edinburghu“, zkratka DofE. Dětem dává možnost zdokonalovat se v oblastech sportu, talentu a dobrovolnictví po stanovenou dobu. Mezinárodní projekt naše děti podporuje z hlediska posouvání osobních cílů a pomáhá jim materiálně dané cíle splnit. Bohužel z důvodu nouzového stavu v důsledku pandemie Covid 19 a následným zpřísněným hygienickým opatřením, jsme nemohli zrealizovat závěrečné pobytové expedice, při kterých se děti učí, jak se o sebe postarat ve volné přírodě, a proto se nám nepodařilo cíle tohoto projektu v tomto roce naplnit.

7.2. VLO Přestavlky

Ve školním roce 2020/21 mělo VLO Přestavlky pobytovou kapacitu 24 dětí, které byly rozděleny do čtyřech rodinných skupin obývajících samostatné byty v 1. a 2. patře budovy zámku v obci Přestavlky. Jeden byt je využíván jako terapeutická a odpočinková zóna. Součástí objektu je i rozlehlý zámecký park, který slouží k relaxaci, sportu i činnosti terapii a jsou v něm zřízeny stáje pro koně a další domácí zvířata (kozy, ovce, slepice, kachny, králíci apod.) využívané pro animoterapii dětí. Zámek a park jsou v majetku Města Chrudim.

Každé dítě umístěné ve VLO je na základě individuálního programu rozvoje osobnosti dítěte vedeno k všestrannému rozvoji, včetně sebeobslužných dovedností, hospodaření s penězi, rozvoje individuálních dovedností a zájmů. Tento program rozvoje osobnosti dítěte sestavuje vychovatel - klíčový pracovník dítěte a třídní učitel ve spolupráci s etopedem a dalšími pedagogickými pracovníky zařízení. Též podporujeme bezpečné kontakty a pobyty dětí ve vlastních rodinách. Pokud je to možné, připravujeme dítě na návrat do původní rodiny, případně podáváme podnět k nalezení vhodné náhradní rodinné péče.

Klíčový pracovník, který provází a podporuje dítě během pobytu ve VLO, je přítomen nástupu dítěte do zařízení, odpovídá za vypracování individuálního plánu a jeho plnění, průběžně sleduje změny chování, sociální vztahy, kontakt s rodinou. Dále se osobně zúčastňuje jednání se sociální pracovnící OSPOD, případových konferencí a jednání s rodinou. Pravidelně se informuje o vzdělávání a chování žáka ve škole, je v kontaktu s třídním učitelem. Čtvrtletně vyhodnocuje a aktualizuje individuální plán, odpovídá za jeho plnění v rámci rodinné skupiny. Dodává podklady pro výstupní hodnocení při odchodu dítěte, odpovídá za vypracování a dodržování plánu ukončení pobytu dítěte v našem zařízení.

7.2.1. Spolupráce s rodinami dětí

Podporujeme vznik spolupracujícího „týmu“ kolem dítěte – pracovníci VLO, rodiče, OSPOD, zainteresované organizace, terapeut, případně lékař. Využíváme případové konference. Děti se dle svých schopností podílejí na rozhodování o své budoucnosti. Prioritou při spolupráci s rodinou je zájem dítěte (vědomí identity, orientace v rodinné situaci, nacházení svého místa, život po ústavní výchově). Rodiče podrobně informujeme o situaci dítěte, pomáháme rodině i dítěti získat reálnější pohled na současný stav, poskytujeme sociální a výchovné poradenství. Při práci s rodinou se zaměřujeme na přítomnost a blízkou budoucnost, tlumíme falešná očekávání. Na rodiče máme požadavky – kontaktovat dítě, navštěvovat jej, brát si jej na dovolenky, plnit s dítětem plán o dovolence, dávat zpětnou vazbu. S rodiči pobyt dítěte doma vyhodnocujeme.

Správné nastavení programu rozvoje osobnosti a další výchovná působení na dítě jsou diskutována na pravidelných metodických schůzkách pedagogů, sociálních pracovníků a popřípadě vedení DDS. Vedou k jednotnosti informací, náhledů, postojů na chování dítěte a dohodě o výběru metod výchovy k jednotlivým dětem.

Společná komunitní setkání, jedenkrát za týden, a setkání dětí s vedením VLO (1 x měsíc) jsou standardní záležitostí.

Protože jsou ve VLO umístěny děti s výraznými psychickými problémy, snažíme se především o vytvoření pocitu bezpečí u dětí, tím k jejich zklidnění a možnosti zažívat co nejvíce aktivit podobných těm v běžných rodinách. Podařilo se nám stabilizovat vztahy sourozenců umístěných ve VLO. Děti společně s dospělými pečují o prostředí, ve kterém žijí, podílejí se na úklidech, údržbě svých prostor a zámeckého parku. O víkendech si plánují, nakupují a připravují snídaně a večere. Společně s dospělými plánují své zájmové aktivity.

7.2.2. Vzdělávací, volnočasové a zájmové aktivity

Pro děti pořádáme výlety, sportovní aktivity, letní tábory. Ve školním roce 2020/21 jsme vzhledem k epidemiologickým opatřením nemohli zorganizovat vánoční besídku, branný den,

netradiční desetiboj. Bohužel jsme nemohli pořádat hokejová utkání a účastnit se dalších sportovních a kulturních aktivit mimo naše zařízení, tak jak tomu bylo v předešlých letech. Veškeré aktivity jsme realizovali v areálu zařízení a přírodních lokalitách, bez účasti veřejnosti. Volný čas s dětmi zaměřujeme i na rozvoj pracovních návyků, zdokonalování praktických dovedností. Děti se podílí na úpravách a úklidu parku v areálu, starají se o své záhony, chodí pomáhat a starat se o domácí zvířata na naší farmě. Dále se podílí na úklidu společných prostor, učí se pečovat o své prádlo, o víkendech si připravují stravu atd. Prioritou je učit děti samostatnosti a zodpovědnosti za plnění svých povinností, do kterých spadá i příprava do školy. V rámci odpoledních zájmových aktivit si děti mohly vybrat, do kterého zájmového kroužku se chtěly zapojit: umělecký, sportovní, turistický, přírodovědný, cyklistický, tenisový, atd. Všechny zájmové kroužky byly uskutečněny v areálu zařízení z důvodů šíření Covid-19.

Pro děti se také organizovaly zátěžové celodenní výlety (Toulovcovy maštale, Pivnická rokle, Keltská stezka, Podskla, Žulová stezka, Keltská stezka, putování údolím Doubravy, cesta kolem Krounky a Novohradky), kde se učily samostatnosti ve všech směrech a hledaly aktivní relaxaci v náročné Covidové době.

7.2.3. Letní aktivity

V průběhu letních prázdnin jsme pro děti připravili čtyři tábory. Kromě toho jsme pořádali výlety a koupání ve Slepoticích nebo Moravanech. Vzhledem k vládním opatřením COVID-19 byly pro děti byly pořádány výlety především do lesů, skal a přírody mimo pohyb většího množství lidí.

Letní tábor Želiv 5. 7. – 10. 7. 2021

Tábor byl situován do malebného prostředí obce Sedlice a vodní nádrže téhož jména. Proto byl tábor zaměřen na vodní turistiku. Děti se naučily základy vodáckého sportu (rozpoznávání lodí, vodní záchrana, ovládnání, kajaku, pálavy, raftu). Během turistických výletů poznaly spoustu místních krás, např. klášter Želiv. Děti se během tábora, také zaměřovaly na samostatné vaření.

Letní tábor Hut' u Černého rybníka 24. 7. – 31. 7. 2021

Letní tábor Hutě u černého Rybníka je situován do prostředí lesů a rybníků nedaleko Pacova. Letošní táborová hra byla inspirována knižní sérií o čaroději Harry Potterovi a do ní byly zakonponovány základy orientačního běhu. Děti musely každý den vyluštit hádanku a následně se pomocí map dostat na určené místo, kde hledaly Viteál a plnily zadané úkoly (rozdělání ohně, lukostřelba, přenášení vody, tvorba vlajky, atd..)

Letní tábor Náchod 7. 8. - 14. 8. 2021

Tábor je v lokalitě zámeckého parku. Celotáborová hra byla koncipována na téma putování časem. Díky tomu děti mohly poznat spousty krásných a zajímavých míst v okolí města Náchod. Během týdne se také táborníci zaměřovali na zvyšování samostatnosti ve všech oblastech.

Letní tábor ranč Děpoltovice 19. 8. – 23. 8. 2021

Ranč je umístěn v krásném prostředí Krušných hor. Program byl zaměřen na stanování, turistiku a „přežití“ v přírodě. Děti se také zúčastnili soutěže ve vaření kotlíkového guláše. Podíleli se na celkové přípravě a vaření. Z 15 týmů měli první místo za nejměkčí maso.

Stanování děti ohromně bavilo a užívali si krás Krušných hor.

8. Statistika útěků ve školním roce 2020/2021

8.1. Chrudim

Počet útěků	185
Počet dětí podílejících se na útěcích	23
Počet dní na útěku	1 467
Nenávraty z dovolenek (z celkového počtu útěků)	11
Počet dětí podílejících se na nenávratech	8
Počet dní na útěku	126

8.2. VLO Přestavky

Počet útěků	3
Počet dětí podílejících se na útěcích	3
Počet dní na útěku	3
Počet nenávratů z dovolenky	0
Počet dětí podílejících se na nenávratech	0
Počet dní nenávratu z dovolenky	0

9. Terapeutická péče

9.1. Terapeutická péče v DDS Chrudim

Terapeutická péče o děti umístěné v našem zařízení probíhá především ve spolupráci s externími subjekty. Využíváme místně dobře dostupné odborníky z pracovišť Centrum J. J. Pestalozzi v Chrudimi a Centrum Don Bosco v Pardubicích.

Centrum J.J.Pestalozzi pro naše děti poskytuje poradenství, vzdělávací aktivity, terapie, sociálně terapeutické činnosti a doprovázení. Tyto služby probíhají formou individuálních setkávání a práce v terapeutických skupinách. Možnost individuálních konzultací v tomto roce využilo 18 dětí. Terapeutická setkání ve skupinách v uvedeném roce z důvodu epidemiologické situace bohužel neprobíhala. Náhradou těchto setkání bylo poradenství v on-line rozhraní, případně častější individuální konzultace v našem zařízení či přímo v centru. Děti tuto možnost využily zejména během karanténních opatření, kdy nejčastějším tématem byly úzkostné stavy pramenící z důvodu omezení sociálních kontaktů.

Z aktivit nabízených Centrem Don Bosco naše děti nejvíce ocenily volnočasové aktivity v rámci Výjezdních dnů pro dětské domovy, kdy pracovníci centra formou zážitkové pedagogiky oslovili všechny naše děti. Tyto aktivity byly důležité zejména v době omezení sociálních kontaktů. Během letních prázdnin centrum pořádalo resocializační pobyty pro děti z dětských domovů, těchto pobytů se zúčastnily 3 děti z našeho zařízení. Program "Kurz pro život"

koncipovaný a určený především pro mladistvé ukončující ústavní výchovu, do kterého byly přihlášeny 2 děti, byl z důvodu špatné epidemiologické situace zrušen.

Na začátku školního roku probíhala oblíbená canisterapie, kdy pod vedením zkušené canisterapeutky se děti učily práci se zvířetem. Této aktivity se účastnilo 11 dětí. Ve školním roce bohužel proběhlo setkání pouze dvakrát, zbytek naplánovaných setkání bylo zrušeno.

Každé z umístěných dětí je v etopedické péči u dvojice etopedů. Dětem je dle zpracovávaných plánů poskytována potřebná podpora v oblasti kontaktu s ostatními dětmi zařízení, v osobní a rodinné rovině. Etoped řeší rovněž aktuální problematické chování, krizové výchovné situace dětí. V rámci zařízení etoped pracoval průběžně se všemi skupinami na sociálním učení a skupinové dynamice.

9.2. Terapeutická péče ve VLO

Děti ve VLO jsou velmi specifickou skupinou, která potřebuje zcela individuální přístup a pochopení ze strany všech pracovníků zařízení. Vlivem svého složitého životního příběhu děti mají mnohá psychická oslabení a svět většinou nevnímají jako bezpečné místo. Proto prvním naším úkolem při příchodu dítěte do zařízení je vytvořit v dítěti pocit bezpečí a pocit důvěry v pedagogy. Z těchto důvodů je pro ně vhodná zejména individuální forma terapií, kdy mají možnost navázat s terapeutem bližší vztah. Během terapií poskytovaných externími spolupracovníky je vždy nutná úzká spolupráce s pedagogy zařízení. Ve školním roce 2020/2021 probíhaly ve VLO tyto terapie: canisterapie, činnostní a pracovní terapie, individuální relaxace, hippoterapie. Muzikoterapie vzhledem k opatřením proti covidu se nemohla uskutečnit.

Canisterapii zajišťovalo Canisterapeutické sdružení KAMARÁD, z. s. pravidelně jednou za 14 dní vždy ve spolupráci s pracovníkem VLO. Prostřednictvím her a mazlení se psy se děti učily rozvíjet pozitivní emoce, empatii, zároveň schopnost dodržovat pravidla, respektovat pokyny dospělých, spolupracovat a mnoho dalších věcí. Etopedi s terapeutkami úzce spolupracovali, vytvářeli zakázky pro konkrétní dítě v terapii. Canisterapii jsme také využívali k rozvoji sourozeneckých vztahů.

Činnostní a pracovní terapie sloužila zejména k rozvoji volných vlastností dítěte, pocitu zodpovědnosti za svěřené úkoly, rozvoji sebeobslužných dovedností dětí, přípravě na samostatný život, pomáhala k eliminaci negativních emocí. Kromě skupinové formy této terapie probíhala též individuální, kterou zajišťovala terapeutka – zaměstnankyně VLO pečující o koně. Ta zároveň vlastní dva canisterapeutické psy. Předem určené děti chodily pravidelně s terapeutkou pracovat ke koním a přítomnost psů pro ně byla další silnou motivací pro rozvoj pracovních návyků, empatie, pozitivních emocí, pocitu důvěry.

Během individuálních relaxací zajišťovaných etopedy ve VLO jsme využívali pohádek s prvky autogenního tréninku, nácvik dýchání, imaginaci, kresbu, masáže míčky a další techniky sloužící k uvolnění dětí, navázání bezpečného vztahu, rozvoji pocitu důvěry a sdílení. Děti tuto formu terapie velmi rády vyhledávají. K tomuto účelu máme zařízení dvě terapeutické místnosti, vybavené potřebnými pomůckami.

V oblasti spolupráce s neziskovými organizacemi jsme využili nabídky Centra J. J. Pestalozziho v Chrudimi. Dvě sourozenecké dvojice byly navštěvovány pracovníky Centra v našem zařízení. S oběma dvojicemi pracovali na rozvoji a kvalitě sourozeneckých vztahů.

10. Zdravotní péče

10.1. Zdravotní péče v DDŠ Chrudim

- Naše zařízení zajišťuje preventivní zdravotní péči dle příslušných zákonů, aktuálního zdravotního stavu dětí, včetně žádostí rodičů.
- V průběhu školního roku 2020/2021 bylo 45 dětí nemocných převážně s lehčím nachlazením (viróza, kašel, rýma, střevní problémy). Antibiotika užívalo 15 dětí (většinou angína a záněty močových cest).
- V nemocnici na dětském oddělení bylo hospitalizováno 10 dětí (intoxikace alkoholem, hyperglykemie a ketoacidóza, kolapsový stav, nevolnost, suicidální pokusy).
- Během školního roku došlo k 60 úrazům drobného charakteru. Z celkového počtu bylo 5 úrazů registrováno na školské inspekci a následně odškodněno. Úrazy vyžadující odbornou péči, ošetřili na chirurgické ambulanci a zbytek u ošetřujícího lékaře.
- Zajišťujeme pravidelné kontroly ve specializovaných ambulancích, nejčastěji u pediatra v Chrudimi a dále pak na alergologii, gynekologii, ORL, neurologii, ortopedii a kardiologii.
- Plně jsme zajišťovali péči o diabetika 1. stupně, včetně dávkovaného inzulínu. Plánované kontroly probíhaly v diabetologické poradně v Chrudimi.
- V posledních letech nám také přibývá péče o obézní děti. Kontrola hmotnosti a vše potřebné spojené se zdravotním stavem u našich klientů zajišťuje pediatr, psychiatr nebo etoped a hlavně obezitologická poradna.
- Pravidelné zubní kontroly jsou prováděny 2x ročně a pravidelné preventivní prohlídky u dětského lékaře jsou několikrát do roka.
- Nepravidelné jsou návštěvy v oční ambulanci v Chrudimi a Pardubicích, během roku 2020 /2021 byly dětem předepsáno několik dioptrických brýlí a to hlavně do školy např. při práci na PC či u tabule.
- Všichni medikovaní klienti docházejí po 3 měsících na kontroly do pedopsychiatrické ambulance v Pardubicích, Havlíčkově Brodě a Hradci Králové. Některé děti potřebují i psychologické konzultace v Chrudimi – krizové centrum Pestalozzi. Následná doporučená péče může být i v psychiatrických léčebnách, nyní spolupracujeme s PDL Havlíčkův Brod, Bohnice, Opařany. Pro medikované děti jsou nám nabízeny i dlouhodobé pobyty např. v PL Opařany.
- V podzimním a jarním čase, v období intenzivního šíření epidemie Covid 19, jsme snížili plánované vyšetření na minimum. Neakutní péče se zajišťovala po telefonické domluvě s lékaři a odborníky, kteří nám byli vždy k dispozici.
- V říjnu a listopadu bylo 12 dětem diagnostikováno onemocnění Covid 19. Děti byly v našem zařízení plně zdravotně zabezpečeny a spolehlivě ošetřeny. Byla zajištěna izolace pro 12 dětí a karanténa pro 16 dětí.
- V uplynulém školním roce jsme aktivně spolupracovali s KHS Chrudim, která nám vždy poskytla potřebné informace a jejichž pokyny jsme striktně dodržovali.

10.2. Zdravotní péče v VLO Přestavky

Zařízení zajišťuje preventivní zdravotní péči dle příslušných zákonů, aktuálního zdravotního stavu dětí a na základě žádostí rodičů.

- V průběhu školního roku 2020/2021 bylo nemocných 21 dětí převážně s lehčí virózou (rýma, kašel, zvýšená teplota), střevní virózou, angínou, apod.
- 8 dětí bylo pozitivních na nemoc Covid 19.
- 1 chlapec byl hospitalizován a následně operován pro akutní zánět slepého střeva.
- Během školního roku došlo k 25 úrazům drobnějšího charakteru. 4 úrazy musely být ošetřeny na chirurgii Nemocnice Chrudim.
- V případě akutních nemocí a plánovaných preventivních prohlídek nejčastěji naše děti navštěvovaly pediatra v Hrochově Týnci.
- Probíhaly pravidelné kontroly ve specializovaných ambulancích – např. kožní, neurologie (včetně EEG), ortopedie, endokrinologie, kardiologie, ORL, alergologie, oční a optika, ortodontie, gynekologie, nefrologie.
- Zubní preventivní prohlídka se uskutečnila 2 x v tomto školním roce.
- Téměř všechny naše děti mají psychiatrickou medikaci. Pravidelně každé 3 měsíce jsme proto navštěvovali pedopsychiatrickou ambulanci v Pardubicích. Část dětí byla v péči pedopsychiatrické ambulance při PN Havlíčkův Brod. 4 děti docházely na individuální psychoterapii v Pardubicích.
- Na doporučení pediatra bylo 7 dětí v pravidelné péči logopedické poradny.
- V období Covid pandemie byla neakutní péče a návštěvy lékařů omezeny v souladu s vládními nařízeními. V případě potřeby byl stav konzultován s lékaři telefonicky.

11. Výsledky činnosti Střediska výchovné péče Archa

Již 25 let poskytujeme ambulantní služby po celém okrese Chrudim. Ve středisku ARCHA spolupracujeme s klientem a jeho okolím, snažíme se zachytit první signály problémů či potíží v procesu psychického vývoje jedince. Poskytujeme zejména diagnostiku, terapii, podporu, systematickou péči, popř. poradenské vedení s cílem předejít vážným problémům.

Zaměřujeme se na výchovné, rodinné, školní a psychické problémy, prekriminální a kriminalitu, zneužívání návykových látek aj. Našimi klienty jsou děti, mládež, jejich zákonní zástupci, pedagogové. Středisko poskytuje pomoc v případech, kdy rodiny výchovu z různých důvodů nezvládají nebo zanedbávají a jsou zdrojem závažnějších problémů, které by mohly vyústit v soudem nařízenou ústavní výchovu.

Po důsledné identifikaci problému pracujeme na náhledu klienta i jeho rodiny na problém. V další fázi se věnujeme hledání efektivních řešení, která jsou realizována při úzké spolupráci rodiny, škol a dalších zainteresovaných institucí. Hlavními zásadami, které se promítají do veškeré činnosti střediska, jsou aktivní přístup osob využívajících služeb střediska ke spolupráci a vědomí jejich vlastní spoluzodpovědnosti za očekávané výsledky ve výchově. Rozsah péče o klienty je individuální dle povahy problému. Poskytujeme jednorázové, krátkodobé a dlouhodobé vedení klienta.

Činnost ambulance je v souladu se standardy kvality služeb ambulantních SVP. Naše práce a přístup k ní vyžaduje velké nasazení a neustálé hledání nových cest a přístupů.

Nemalou zkouškou pro všechny pracovníky, i klienty, byl nástup COVID problematiky. Neplánovaně přerušená spolupráce nás donutila přeměřovat naši podporu klientům do jiných, než osobních, forem. Všichni pracovníci byli vybaveni mobilními telefony, webovými kamerami.

Dle potřeb klientů byla nastavena vzdálená spolupráce. V této době ubylo osobních kontaktů s mladšími dětmi. Nejvíce podpory čerpali mladiství a rodiče. Výraznější změnou bylo omezení návštěv škol a nasmlouvanou spolupráci jsme odložili na další školní rok. Využívali jsme telefonáty, videorozhovory (Whatsapp, Messenger, Meet, Zoom), emailovou komunikaci. Postupně se začínáme orientovat v nových technologiích a možnostech online spolupráce. Po ukončení nejprísnejších karanténních opatření se chod našeho pracoviště velmi rychle vrátil do běžného režimu. Naše ambulance pracovala nepřetržitě celý školní rok.

Personální obsazení pracoviště bylo do začátku roku 2021 stabilizované. Od ledna 2021 odešla jedna pracovnice na dlouhodobou PN, která přešla v mateřskou dovolenou. Po dobu února až června 2021 fungovala naše ambulance v personálním oslabení. Naším cílem bylo poskytovat služby v neomezeném rozsahu. Covid situace na školách nám paradoxně pomohla toto přechodné období dobře zvládnout, neboť poptávka ze strany škol byla minimální. Následně bylo vypsané výběrové řízení na pozici speciálního pedagoga. Od září 2021 je náš tým opět kompletní a zaučujeme novou kolegyni.

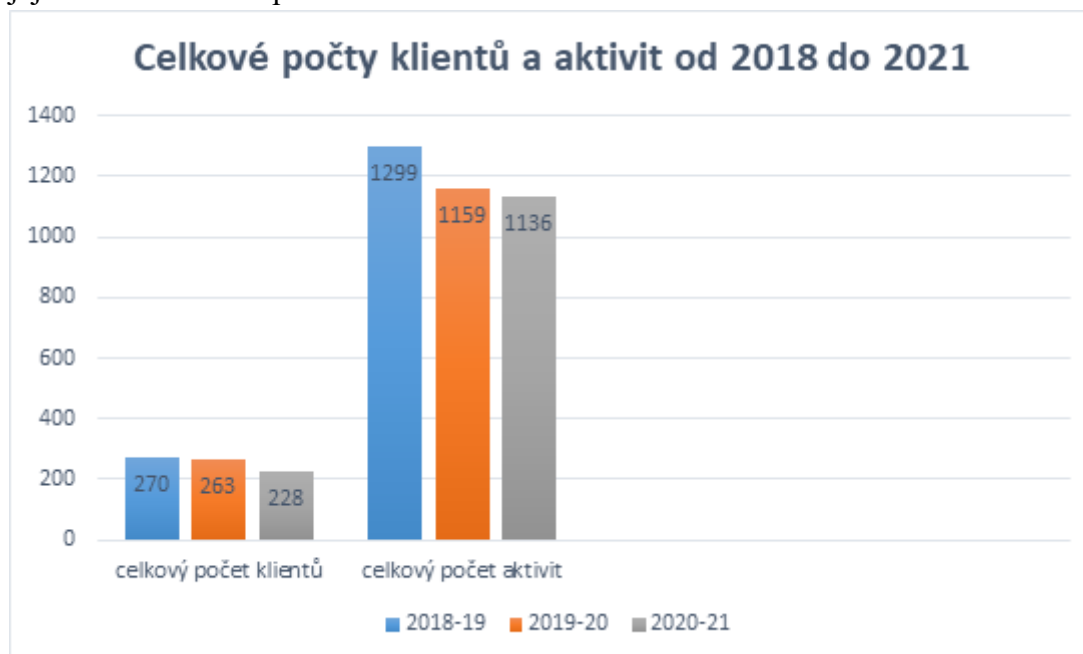
11.1. Přístupy, programy a jejich realizace

11.1.1. Individuální práce s klientem a jeho rodinou.

Do této oblasti patří diagnostická, terapeutická, reedukační, vzdělávací a poradenská činnost zaměřená nejen na klienta, ale i osoby odpovědné za výchovu. Navíc komplexní péče o klienta zahrnuje i intenzivní spolupráci a komunikaci se školou, OSPOD a dalšími zainteresovanými organizacemi.

V tomto školním roce jsme pracovali s 228 (oproti 263 za rok 2019-2020) individuálními klienty (či osobami odpovědnými za výchovu nebo pedagogy). Z toho se jednalo o 130 chlapců a 72 dívek, 26 rodičů a učitelů.

Počty kontaktů: individuální činnost s klienty 1136 (oproti 1159 za rok 2019-20). Jednalo se o diagnostiku, terapii, šetření ve škole, konzultace, poradenství atd. Z toho bylo 557 kontaktů s rodiči či osobami odpovědnými za výchovu (poradenství, konzultace, podpůrná terapie, diagnostika 45–90 min.), 113 x metodické vedení učitelů (zahrnuta spolupráce individuální i během práce na školách). V tomto roce jsme průběžně připravovali 3 klienty na pobyt. Podmínky pobytu nakonec splnili všichni. Na pobyt úspěšně nastoupili a dokončili jej. Následně budou pokračovat v naší ambulanci.

V letošním roce jsme nepracovali se žádným klientem po ukončení ústavní výchovy.

Již 6. rokem probíhala úzká spolupráce s Gymnáziem K. V. Raie v Hlinsku. Našich poradensko-terapeutických služeb využili 2 studenti. Další 2 studenti a jejich rodiče spolupracovali dlouhodobě po celý rok individuálně. Tuto službu jsme nabízeli na základě vytvořené poptávky ze strany studentů, jejich rodičů i na popud školy. Kontakt s klienty se odehrával v prostorách školy, pokud to umožňovala protiepidemiologická opatření. Tuto aktivitu realizovala jedna pracovnice, vždy dle aktuálního zájmu studentů. Tento model spolupráce částečně doplňuje práci školního psychologa ve škole a zároveň zpřístupňuje naše služby těm klientům, kteří nemají možnost dojíždění do Chrudimi. Dalším plusem takového

praxe je možnost okamžitého řešení problémů i s pedagogy školy. Mezi další pravidelné akce patří Den prevence, kterého se také pravidelně účastníme.

Obdobnou pravidelnou péči poskytujeme ještě na SOŠ technické v Třemošnici. Na tuto školu dojížděla 1x měsíčně jedna pracovnice a v průběhu roku pravidelně pracovala se 3 studenty. Na škole je tato praxe velmi pozitivně vnímána. Současně pracovník SVP poskytuje v případě potřeby podporu a metodické vedení i pedagogickému sboru zmíněné školy. Část této spolupráce byla v tomto školním roce přenesena do on-line prostoru.

Obchodní akademie Chrudim a Střední zdravotnická škola jsou svojí polohou velmi blízko našemu pracovišti, a i když na školy nedocházíme pravidelně, lze hovořit o velmi úzké spolupráci s naším pracovištěm po celý rok. V uplynulém roce se oproti běžnému stavu více komunikovalo telefonicky v rovině poradenské, popř. byl domluven kontakt pro studenty v naší ambulanci.

11.1.2. Skupinová činnost s klienty

Skupinová činnost s klienty nebo jejich rodiči v letošním roce neprobíhala. Problémem zůstává obtížné sestavování skupiny dle řešené problematiky a časových možností ze strany klientů. Navíc protiepidemiologická opatření tuto službu ani neumožňovala. V následujícím roce se pokusíme skupinovou práci obnovit.

11.1.3. Práce se třídními kolektivy

Práce se třídními kolektivy se zaměřením na vztahy a eliminaci jejich narušených forem. Konkrétně se jedná o diagnostiku sociálního klimatu třídy a vztahů mezi žáky v rámci řešení negativních jevů ve školních třídách, cílené speciálně pedagogické programy pro třídní kolektivy při předcházení a řešení problémů tzv. „šikany“, intolerance, diskriminace, zneužívání návykových látek apod. Při této práci využíváme diagnostiku, která nám umožňuje rychleji a mnohem efektivněji proniknout do vztahových vazeb. Letos jsme využili diagnostiku metodou SORAD v 5 třídách a v 1 třídě jsme využili metodu B4 s vlastní inovací. V 6 třídách proběhlo pozorování s využitím arteterapeutických prvků se sociometrickým potenciálem. Celkem jsme realizovali 21 vstupů do tříd. V případě speciálně-pedagogických programů se jednalo o 1-2 hodinové programy. Sociometrie a sdělování výsledků nejčastěji trvají 1-2 + 3-4 vyučovací hodiny. Součástí této práce je i metodické vedení a konzultace s učiteli, sdělování informací vedení školy. Při spolupráci se školami registrujeme prohlubování individuální problematiky žáků směrem k patologii. Řešená problematika vyžaduje více času a úsilí. V jednání s rodiči jsme také zaznamenali zvyšující se náročnost, zejména v emoční oblasti. Rodiče se často staví do pozice oběti, což výrazně komplikuje spolupráci. Jejich postoj a obrany pak velmi ztěžují možnost změny stavu.

I ze strany škol mírně ubývá poptávka po programech pro třídu a zvyšuje se poptávka po individuální péči, diagnostice a metodickém vedení.

Návrat žáků a studentů zpět do školních lavic postupně odhaluje narůstající psychické obtíže a následné selhávání ve škole. Školy často poptávají podporu pro studenty s úzkostmi, depresemi a obtížemi v sociálním začleňování do třídních kolektivů.

I v době Covidu stále zvolna narůstá zájem o spolupráci ze strany mateřských škol. Jedná se zejména o metodické vedení a konzultace pedagogů v MŠ. Mateřská škola je často první, která upozorní rodiče na možné problémy dítěte a zároveň jim již v takto raném věku může doporučit

spolupráci s odborným pracovištěm. Zavádění této praxe považujeme za velmi prospěšné, a i nadále budeme tento model spolupráce podporovat.

Průběžně aktivně spolupracujeme s 38 školami v našem regionu. V některých školách působíme opakovaně (ZŠ Ronov n. Doubravou, ZŠ Dašice, ZŠ Býšť, ZŠ Školní nám. Chrudim, ZŠ Ležáků Hlinsko, ZŠ Krouna, Gymnázium Skuteč, ZŠ Heřmanův Městec, ZŠ Hrochův Týnec, ZŠ Prachovice, Speciální ZŠ Skuteč a Heřmanův Městec atd.) a jinde se jedná o ojedinělé návštěvy. Celkem máme v evidenci 66 spolupracujících škol. Naše působení překračuje hranice okresu (Pardubice, Havlíčkův Brod, Ždírec nad Doubravou, Vysoké Mýto, Holice,..).

11.1.4. Spolupráce s učiteli na školách

Spolupráce s učiteli na školách má více podob. Od metodických konzultací přes psychologické či speciálně-pedagogické poradenství až po možnost abreakce, zprostředkování reflexe jejich práce, příp. vedení k sebereflexi. Snažíme se co nejvíce posilovat kompetence třídních učitelů. Pomáháme jim co nejkvalitněji řešit vztahovou problematiku ve třídách. I nadále v případě potřeby realizujeme rozhovory o problematických třídách v širším plénu vyučujících. Cílem je hledat zdroje v možnostech školy, posílení vlastního potenciálu a nastavení jednotného přístupu ke konkrétní třídě. Tento postup je časově a emočně velmi náročný, avšak jeví se jako efektivní a velmi nosný. Dále pedagogům nabízíme sebezpoznavací techniky, semináře, besedy, poradenství.

Ve spolupráci s PPP jsme na začátku školního roku realizovali již 5. ročník setkání výchovných poradců všech škol tzv. „spádové oblasti“. Velmi rádi budeme v této dobré praxi pokračovat. Cílem takových setkání je sdílení nových informací z oblasti spadajících do gesce SVP a PPP, navázání spolupráce, sdílení konkrétních zkušeností.

11.1.5. VTI, tj. videotrénink interakcí v rodině, ve škole

Jedná se o metodu krátkodobé terapie, která prostřednictvím videonahrávky interakce mezi rodičem a dítětem, a následným zpětnovazebním rozhovorem rodiče s VTI trenérem nad natočenou nahrávkou, pomáhá podporovat pozitivní komunikaci mezi rodičem a dítětem. Nabídku VTI využila 1 rodina. Metodu mohou využít i pedagogičtí pracovníci pro zkvalitnění komunikace se svými žáky. Tento rok nebylo využito.

11.1.6. Metoda FI a program “TYGR”

Metoda FI – dle Feuersteinovy metody instrumentálního obohacování – jedná se o ucelený program, který poskytujeme jako další z alternativ našim klientům. Program se skládá z 20 setkání. Tento školní rok program nebyl využit.

Program “TYGR”. Inspiraci jsme získali u manželů Kopsových a jejich knih „Tygr dělá uááá“ a „Jak se krotí tygr“. Program je zaměřený na komunikaci a práci s emocemi pro klienty s ADHD a jejich rodiče. Proběhlo ověřování a úprava tak, aby se program mohl využívat v našem zařízení. Do programu se letos zapojili 3 klienti s rodiči. 2 klienti program zcela dokončili. Jednomu klientovi byla nabídnuta jiná forma spolupráce. Jejich výsledky, zejména v sociálních oblastech, nás motivují k dalšímu pokračování. Počet klientů vhodných pro tento program narůstá. Bohužel se však jedná o časově náročný program a ne všichni rodiče jsou motivováni

intenzivně pracovat. V tomto roce budeme upravovat program do jazyka “náctiletých”. Pokusíme se jej modifikovat tak, aby byl zajímavý i pro klienty v době dospívání.

11.1.7. Jednorázové konzultace a poradenství

Jednorázové konzultace a poradenství představují zejména osobní konzultace v širokém spektru poradenské problematiky. Někteří klienti preferují jednorázový a nezávazný přístup, který je nasměruje k dalším krokům. Služba je poskytována osobně nebo telefonicky. Tuto službu letos využilo 48 klientů.

11.1.8. Přednášky, besedy, stáže

Přednášky a besedy se realizují dle konkrétních individuálních potřeb škol. Letos byly realizovány 4.

Naše pracoviště je otevřeno zájemcům o problematiku SVP. Vystřídalo se u nás 12 lidí z řad studentů, sociálních pracovníků a pracovníků neziskových organizací, se kterými jsme navázali dobrou spolupráci či je seznámili s činností na našem pracovišti.

11.1.9. Spolupráce s ostatními institucemi

- OSPOD – pravidelné konzultace týkající se klientů, průběžné navazování spolupráce s jednotlivými pracovníky, kteří nově pracují na OSPOD Chrudim.
- Šance pro Tebe – pravidelné konzultace týkající se klientů.
- SOPRE – pravidelné konzultace týkající se klientů.
- Charita - spolupráce v oblasti podpory a doprovázení klientů.
- PPP – vyšetření klientů a výměna informací.
- SPC Svítání, SPC Skuteč – vyšetření klientů a výměna informací.
- Odborní a dětské lékaři.

12. Spolupráce s ostatními institucemi

Amalthea, o. s.

Asociace náhradní výchovy

Centrum Don Bosco Salesiánský klub mládeže Pardubice

Centrum J. J. Pestalozziho

Další zařízení pro výkon ústavní výchovy

Dětský diagnostický ústav Hradec Králové

Dětský lékař MUDr. Kasal

Dětská lékařka MUDr. Kubešová

DPN Havlíčkův Brod

DPN Opařany

Oblastní charita Chrudim a Nové Hrady

Hands of Hope – Youth for Christ

IZS – Pardubice

Komise pro sociálně-právní ochranu dětí při MěÚ

Komise pro školství při MěÚ

Krajský úřad Pardubického kraje

Město Chrudim

Občanské sdružení Salinger

Obec Přestavlky

Okresní metodik prevence

OSPOD – příslušný podle trvalého bydliště dítěte

Policie ČR

Poradna pro odvykání kouření – Centrum léčby závislosti na tabáku

Profima Effective s.r.o.

Psychiatrická péče pro děti a dorost - MUDr. Čápová, MUDr. Miklasová

PPP Chrudim

Vysoké školy a střední školy pedagogické – zajištění praxe studentů

SOPRE – pravidelné konzultace týkající se klientů

SPC Svítání Pardubice

Šance pro tebe

Vzdělávací instituce (Fokus Praha, NIDV)

Základní školy v nejbližším okolí (Chrudim, Chrast, Rosice u Chrasti)

Základní škola praktická a základní škola speciální Heřmanův Městec

12.1. Poděkování Armádě České republiky

Na tomto místě bychom rádi poděkovali Armádě České republiky za významnou pomoc v říjnu a listopadu 2020, kdy v našem zařízení byla vyhlášena karanténa a izolace z důvodu výskytu onemocnění Covid 19. Na naši žádost nám armáda poskytla kolegy pedagogické pracovníky z Vojenské střední školy a Vyšší odborná školy MO v Moravské Třebové. Kolegové pracovali na pozicích vychovatelů. Díky této pomoci bylo možné zajistit standardní péči o naše klienty i přesto, že jsme se potýkali s vysokou nemocností mezi pedagogickými pracovníky.

13. Údaje o dalším vzdělávání zaměstnanců

Ve školním roce 2020/2021 ukončila jedna vychovatelka studia podle § 60 zákona č.111/1998 Sb., O vysokých školách v oblasti pedagogických věd, obor "Speciální pedagogika pro vychovatele, učitele odborného výcviku a praktického vyučování".

Vedoucí pracovníci absolvovali on-line semináře, webináře na téma: „Nová úprava dovolené účinná od 1. 1. 2021“, „Personalistika bez papírů aneb elektronizace pracovněprávních dokumentů“, „Docházkový vedoucí“, „Plnění spotřebního koše ve školních jídelnách“, „Majetek školské příspěvkové organizace a jeho inventarizace, technická zhodnocení, opravy a nakládání s ním“ a „Nefinanční motivace zaměstnanců-jde to“.

Tři výchovní pracovníci si doplnili příslušnou kvalifikaci, ukončením studia dle § 20. zákona č.563/2004 Sb. vzdělávacího programu “Studium pro asistenty pedagoga” v rozsahu 120 vyučovacích hodin. Jedna vychovatelka absolvovala program Celoživotního vzdělávání akreditovaného MŠMT v systému DVPP “Vychovatelství“ v rozsahu 250 hodin.

Tři zaměstnanci, si doplňují kvalifikační předpoklady studiem na vybraných univerzitách, nebo ve vybraném kurzu a doložili toto studium potvrzením o studiu.

V rámci dalšího profesního vzdělávání DVPP se naši zaměstnanci zúčastnili, těchto vzdělávacích kurzů nebo seminářů: „Preventivní svět kolem nás“, „Bezpečně v kyber! – Rozšířená verze ”

Obě sociální pracovnice úspěšně ukončily vzdělávací kurz na téma “Správné řízení ve věci stanovení příspěvku na úhradu péče poskytované dětem v zařízení“ v časové dotaci 6 hodin.

Účetní absolvovala online webinář: „Exekuce srážkami ze mzdy pro rok 2021 po aktuálních novelách“ v rozsahu 5 hodin.

Pracovníci využívající služebních vozidel, byli proškoleni zástupcem autoškoly a mají tzv. „referentské zkoušky“.

14. Výsledky inspekční a kontrolní činnosti

Okresní státní zastupitelství v Chrudimi provádí pravidelně dvakrát za kalendářní rok kontrolu dodržování zákona č. 109/2002 Sb., Zákon o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů. Protokoly o výsledcích kontroly OSZ neposkytuje.

15. Podávání informací a řešení stížností

V průběhu školního roku jsme neřešili žádnou stížnost, ani odvolání proti rozhodnutí ředitelky o vyměření ošetřovného dle zákona 109/2002Sb. v platném znění.

Řešili jsme celkem čtyři žádosti o informace, které se týkaly vystavení stejnopisů vysvědčení ze základní školy.

V rámci spolupráce se středními, vyššími odbornými a vysokými školami praktikovalo v našem zařízení celkem 18 studentů. Jejich praxe byla organizována podle požadavků jednotlivých škol, jednodenní, čtrnáctidenní nebo souvislá. Studenti byli z oboru pedagogiky, speciální pedagogiky, sociální pedagogiky a sociální práce.

16. Zpráva o hospodaření zařízení

16.1. Bilance příjmů a výdajů

Na základě účetní závěrky byla uzavřena následující bilance příjmů a výdajů DDŠ, SVP a ZŠ Chrudim:

příjmy (v tis. Kč):

Příjmy celkem		70 882
z toho	příspěvek na péči a stravné	624
	příjmy z hospodářské činnosti	0
	dotace ze SR	67 486
	úroky	0
	Ostatní	2 772

výdaje /v tis. Kč/:

Neinvestiční výdaje celkem		68 749
z toho	mzdové prostředky na platy	40 355
	OON	603
	náhrady mzdy za DPN	586
	sociální a zdravotní pojištění vč. FKSP	14 640
	výdaje na učebnice, učební pomůcky	86
	Stipendia	0
	ostatní provozní náklady (odpisy, energie, ošacení, potraviny, opravy atd.)	12 479
Investiční výdaje celkem		96

16.2. Tvorba hospodářského výsledku a plnění závazných ukazatelů

Závazné ukazatele, tj. limity NIV, mzdových prostředků, OON a průměrných přepočtených zaměstnanců byly dodrženy.

16.3. Plnění závazných ukazatelů:

Ukazatel		Výše limitu v tis. Kč	Skutečnost v tis. Kč
NIV		67 486	68 749
MP celkem		43 091	40 958
v tom	platy	42 476	40 355
	OON	615	603
Náhrady mzdy		0	586
ONIV		8 980	12 564
Vlastní výnosy		1 150	3 385
Zaměstnanci		93,500	91,339

Výsledek hospodaření: + 2 133 tis. Kč

Rok 2020 byl ukončen ziskem ve výši 2 133 tis. Kč. Mzdové prostředky nebyly vyčerpány v plné výši, ale o 2 133 tis. Kč méně, z důvodu nenaplnění stavu kvalifikovaných pedagogických pracovníků, kteří v současné době chybí na trhu práce. Mzdové prostředky byly také ušetřeny z důvodu dlouhodobých pracovních neschopností zaměstnanců. Čerpání limitu na OON nebylo dodrženo z důvodu nevyplacení odstupného zaměstnanci, s kterým nemohl být ukončen pracovní poměr z důvodu dlouhodobé pracovní neschopnosti.

Celý výsledek hospodaření ve výši 2 133 tis. Kč byl převeden na základě schválení MŠMT do Rezervního fondu.

Dosažený hospodářský výsledek je plně finančně kryt.

Veškerý provoz organizace byl financován z rozpočtu MŠMT. Prostředky na provoz (ONIV) přidělené z rozpočtu byly nedostačující. Z těchto důvodů využila naše organizace možnosti uvedené v § 66 odst. 8 vyhlášky č. 410/2009 Sb. a snížila výsledkově fond reprodukce majetku o částku 730 tis. Kč. Tyto prostředky byly použity na pokrytí provozních nákladů.

Výnosy ve výši 3 384 tis. Kč, tvořily pohledávky z příspěvku na péči a přídavky na děti ve výši 624 tis. Kč, výnosy z prodeje služeb 346 tis. Kč, výnosy z pronájmu ve výši 105 tis. Kč, čerpání fondů ve výši 1 058 tis. Kč a ostatní výnosy z činnosti ve výši 1 251 tis. Kč.

Limit počtu přepočtených pracovníků 93,500 byl dodržen. Skutečný přepočtený počet pracovníků činil 91,339. Rozdíl 2,111 oproti rozpočtu byl způsoben nedostatkem kvalifikovaných pracovníků na trhu práce. Zároveň rozdíl způsobily i personální změny z důvodu odchodů některých kvalifikovaných pedagogických pracovníků v průběhu školního roku, kdy nebylo možné zajistit odpovídající zástup.

16.4. Jiná činnost a další mimorozpočtové zdroje

Hospodářskou činnost organizace neprovozuje.

Organizace vykonává jinou činnost ve smyslu § 63 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, a to: pronájem tělocvičny, pronájem venkovních sportovišť a pronájem společenského sálu. Výnosy z pronájmu tělocvičny a společenského sálu činily 105 tis. Kč.

16.5. Péče o spravovaný majetek

Svěřený státní majetek je řádně spravován a evidován. Skutečný stav majetku byl prověřen k datu 31. 12. 2020 fyzickou a dokladovou inventurou. Plán inventur ze dne 30. 10. 2020 byl řádně dodržen a jednotlivé inventury proběhly v souladu s vnitřním prováděcím předpisem. Byl shledán inventarizační rozdíl, vypořádání tohoto rozdílu proběhlo na základě projednání škodní komisí v rámci porady vedení dne 25. 1. 2021, a zaúčtování dle příslušných předpisů. Příslušný zaměstnanec hmotně odpovědný za vedení skladu zásob, uhradil předeepsanou výši škody na bankovní účet DDS a byl poučen o řádném vedení skladu zásob. Svěřený majetek je řádně využíván.

Dohody o hmotné odpovědnosti jsou uloženy u hospodářky organizace.

16.6. Použití účelových prostředků

Naše organizace obdržela v roce 2020 účelové prostředky ve výši 10 tis. na mimořádnou pomoc v době vyhlášení nouzového stavu z důvodu výskytu COVID-19 a 34 tis. na podporu zájmových aktivit a na podporu dobrodružných expedic. Příspěvek na mimořádnou pomoc v době vyhlášení nouzového stavu z důvodu výskytu COVID-19 byl vyčerpán v plné výši.

16.7. Stav pohledávek

Veškerý objem pohledávek tvoří příspěvek na úhradu péče dětem v zařízení, které jsou dle zákona č. 109/2002 Sb. povinni hradit rodiče na umístěné dítě. Výše pohledávek po lhůtě splatnosti se bohužel zvyšuje a zvyšuje se i stav nedobytných pohledávek. Rodičům je dáváno k podpisu uznání dluhu, čímž se možnost vymáhání pohledávky prodlouží na 10 let. Neuhrazené pohledávky jsou opakovaně upomínány, a při neúspěchu je podáván návrh na soudní výkon rozhodnutí. Negativním jevem je fakt, že u řady vyšších dluhů jsou rodiče nezvěstní, ve vazbě, bez výdělků nebo v tíživé sociální situaci závislé pouze na sociálních dávkách.

Jiné dlouhodobé pohledávky naše zařízení neeviduje.

16.8. Peněžní fondy a jejich krytí

Tvorba a použití peněžních fondů probíhalo dle § 56 až 60 zákona č.218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších předpisů. Hospodaření s finančními prostředky FKSP bylo v souladu s vyhláškou č. 114/2002 Sb., o FKSKP v platném znění.

Tvorba peněžních fondů v tis. Kč.

Fond odměn	0
FKSP	819
Rezervní fond	3 280
FRM	2 107

Poznámka: FKSP byl vytvořen 2 % z mezd za rok 2020 ve výši 819 tis. Kč.

Rezervní fond byl vytvořen ve výši 3 280 tis. Kč, z toho HV za rok 2019 – 3 114 tis. Kč a poskytnuté dary 166 tis. Kč.

Fond rozvoje majetku byl vytvořen odpisy ve výši 2 107 tis. Kč

Čerpání fondů v tis. Kč

Fond odměn	0
FKSP	328
Rezervní fond	368
FRM	786

Poznámka: rezervní fond byl čerpán ve výši 368 tis. Kč. Z toho 358 tis. Kč bylo čerpáno na pokrytí ONIV organizace a 10 tis. Kč na účelové dary.

Fond rozvoje majetku byl použit na modernizaci zahrady 275 tis. Kč, oprava kotelny DDŠ 60 tis. Kč, malování v DDŠ a VLO 114 tis. Kč, výměna podlahových krytin ve VLO 88 tis. Kč, sluneční folie do oken v DDŠ 61 tis. Kč, elektronická spisová služba 96 tis. Kč a opravy objektů DDŠ a VLO 92 tis. Kč.

16.9. Údaje o zapojení školy do rozvojových a mezinárodních programů

Ve školním roce 2020 - 2021 škola nečerpala žádné prostředky z Evropských strukturálních fondů.

16.10. Údaje o zapojení školy do dalšího vzdělávání v rámci celoživotního učení
Zařízení není zapojeno do dalšího vzdělávání v rámci celoživotního učení.

16.11. Údaje o předložených a zařízením realizovaných projektech financovaných
z cizích zdrojů

Naše organizace obdržela v roce 2020 od organizace The Duke of Edinburghs International Award Czech Republic foundation, o.p.s. finanční dar na podporu dobrodružných expedic a zájmových aktivit ve výši 34 000,- Kč. Tento dar nebyl z důvodu proti epidemiologickým opatřením čerpán. Dále obdržela od Nadace Terezy Maxové dětem nadační příspěvek na pořízení notebooků pro účely distanční výuky ve výši 10 470,- Kč. Tento dar vyčerpan.

PhDr. Lenka Kábelová
ředitelka zařízení

Přílohy:

Rozvaha
Výkaz zisků a ztrát
Příloha k výkazu zisků a ztrát sestavená k 31. 12. 2020